

REGOLAMENT TA' IMPLIMENTAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2016/1185**tal-20 ta' Lulju 2016****li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 rigward l-aġġornament u l-ikkompletar tar-regoli komuni tal-ajru u dispożizzjonijiet operattivi dwar is-servizzi u l-proċeduri fin-navigazzjoni bl-ajru (SERA Parti C) u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 730/2006****(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)**

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 551/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 dwar l-organizzazzjoni u l-użu tal-ispazju tal-arja fl-ajru uniku Ewropew ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 4 tiegħu,Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 dwar regoli komuni fil-kamp tal-avjazzjoni ċivili u li jstabilixxi Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 91/670/KEE, ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 u d-Direttiva 2004/36/KE ⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 8b(6) tiegħu,

Billi:

- (1) L-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 551/2004 jeħtieġ li l-Kummissjoni tadotta regoli ta' implimentazzjoni dwar regoli tal-ispazju tal-ajru u dwar l-applikazzjoni uniformi tal-klassifikazzjoni tal-ispazju tal-ajru. Ir-regoli tal-Unjoni dwar l-ispazju tal-ajru ġew żviluppati f'żewġ fażijiet. Fil-Fażi I (SERA Parti A), il-Kummissjoni, appoġġjata minn Eurocontrol, mill-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni ("l-Aġenzija") u mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali ("ICAO"), ippreparat it-traspożizzjoni fid-dritt tal-Unjoni tal-Anness 2 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali ("il-Konvenzjoni ta' Chicago"). Fil-Fażi II (SERA Parti B), id-dispożizzjonijiet rilevanti mill-Annessi 3 u 11 tal-Konvenzjoni ta' Chicago ġew trasposti fid-dritt tal-Unjoni. Dan irriżulta fir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 ⁽³⁾, li jgħaqqad dawk iż-żewġ Partijiet A u B f'att uniku tal-Unjoni.
- (2) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 issa għandu jiġi kkompletat billi jiġu inklużi fih id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ICAO li fadal, b'mod partikolari dawk stabbiliti fl-Anness 10 tal-Konvenzjoni ta' Chicago u fid-Dokument 4444 (PANS-ATM), li għandhom regoli tan-natura tal-ajru u li għandhom ma ġewx trasposti fid-dritt tal-Unjoni.
- (3) id-dispożizzjonijiet f'dan ir-Regolament, għandhom jappoġġjaw u jikkomplementaw regoli relatati mal-provvista ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru fl-Anness 10, il-Volum II u fl-Anness 11 tal-Konvenzjoni ta' Chicago, ICAO Dok. 4444 (PANS ATM) u r-Rekwiżiti Komuni stabbiliti skont l-Artikolu 8b tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 sabiex tiġi żgurata l-konsistenza tal-provvista ta' servizzi mal-azzjonijiet tal-bdoti u ta' atturi oħrajn skont dan ir-Regolament
- (4) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 għandu jkun allinjat ukoll mar-Regolamenti tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 ⁽⁴⁾ u (UE) Nru 139/2014 ⁽⁵⁾, bil-ghan li jiġi żgurat approċċ konsistenti lejn ir-regolamentazzjoni tas-sikurezza tal-avjazzjoni ċivili.

⁽¹⁾ ĠUL 96, 31.3.2004, p. 20.⁽²⁾ ĠUL 79, 19.3.2008, p. 1.⁽³⁾ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 923/2012 tas-26 ta' Settembru 2012 li jstabilixxi regoli komuni tal-ajru u dispożizzjonijiet operattivi dwar is-servizzi u l-proċeduri fin-navigazzjoni bl-ajru u li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1035/2011 u r-Regolamenti (KE) Nru 1265/2007, (KE) Nru 1794/2006, (KE) Nru 730/2006, (KE) Nru 1033/2006 u (UE) Nru 255/2010 (ĠUL 281, 13.10.2012, p. 1).⁽⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 tal-5 ta' Ottubru 2012 li jstabilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati mal-operazzjonijiet bl-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 296, 25.10.2012, p. 1).⁽⁵⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 139/2014 tat-12 ta' Frar 2014 li jstabilixxi rekwiżiti u proċeduri amministrattivi b'rabta mal-ajrudromi skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 44, 14.2.2014, p. 1).

- (5) Għall-istess raġuni, u sabiex tkun żgurata preżentazzjoni tar-regoli applikabbli aktar faċli għall-utent, ir-regoli stabbiliti fir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 730/2006 ⁽¹⁾ għandhom jiddaħħlu fir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012.
- (6) Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 għandu għalhekk, jiġi emendat skont dan u r-Regolament (KE) Nru 730/2006 jithassar.
- (7) Għandu jingħata biżżejjed żmien ta' tranżizzjoni lill-Istati Membri, lill-operaturi tal-inġenji tal-ajru, lill-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni tal-ajru u lil partijiet ikkonċernati oħrajn biex ikunu jistgħu jimplimentaw b'mod korrett dan ir-Regolament, inklużi l-pubblikazzjoni meħtieġa ta' proċeduri godda u t-taħriġ tal-operaturi u tal-persunal affettwat. Madankollu, id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li fihom emendi urġenti tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 fid-dawl tal-emendi riċenti tal-Annessi 2 u 11 tal-Konvenzjoni ta' Chicago jew it-tagħlimiet mill-implimentazzjoni tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 għandhom japplikaw b'seħħ minn data preċedenti adattata, billi jitqiesu d-dati ta' notifika tas-sistema ta' Regolamentazzjoni u ta' Kontroll tal-Infommazzjoni Ajrunawtika "AIRAC".
- (8) Il-miżuri stipulati f'dan ir-Regolament huma bbażati fuq l-opinjoni mahruġa mill-Aġenzija skont l-Artikoli 17(2)(b) u 19(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (9) Il-miżuri stipulati f'dan ir-Regolament huma skont l-opinjoni mahruġa mill-Kumitat dwar l-Ajru Uniku, stabbilit bl-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 huwa emendat kif ġej:

(1) L-Artikolu 1 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 3 jinbidel b'dan li ġej:

"3. Dan ir-Regolament japplika wkoll għall-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri, għall-fornituri tas-servizzi tan-navigazzjoni tal-ajru, għall-operaturi tal-ajrudromi u għall-persunal fuq l-art impenjati f'operazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru.";

(b) jiżdied il-paragrafu 4 li ġej:

"4. Dan ir-Regolament ma japplikax għal mudelli tal-inġenji tal-ajru u għal inġenji tal-ajru tal-logħob. Madankollu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu stabbiliti regoli nazzjonali biex jiżguraw li l-mudelli tal-inġenji tal-ajru u l-inġenji tal-ajru tal-logħob jithaddmu b'tali mod li jnaqqsu l-perikli marbuta mas-sikurezza tal-avjazzjoni ċivili, mal-persuni, mal-proprjetà jew ma' inġenji tal-ajru oħrajn.".

(2) L-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punt 2 jithassar;

(b) il-punt 25 jinbidel b'dan li ġej:

"25. "air-taxiing" tfisser moviment ta' elikopter/tluġh u nżul vertikali (VTOL, vertical take-off and landing) 'il fuq mill-wiċċ ta' ajrudrom, normalment fl-effett tal-art u b'velocità tal-art normalment inqas minn 37 km/h (20 kts);";

(c) il-punti 27 u 28 jinbidlu b'dan li ġej:

"27. "servizz ta' konsulenza dwar it-traffiku tal-ajru" tfisser servizz ipprovdut fi hdan spazju tal-ajru ta' konsulenza biex tiġi żgurata s-separazzjoni, safejn dan huwa prattiku, bejn l-inġenji tal-ajru li qegħdin joperaw fuq pjanijiet ta' titjiriet skont ir-regoli tat-titjir bl-istrumenti (IFR);

28. "l-awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru (ATC)" tfisser awtorizzazzjoni għal inġenju tal-ajru biex jipproċedi skont il-kundizzjonijiet speċifikati mill-unità ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru;"

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 730/2006 tal-11 ta' Mejju 2006 dwar il-klassifikazzjoni tal-ispazju tal-ajru u l-aċċess tat-titjiriet VFR 'il fuq mil-livell 195 ta' titjir (ĠU L 128, 16.5.2006, p. 3).

⁽²⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-holqien tal-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament qafas) (ĠU L 96, 31.3.2004, p. 1).

(d) il-punti 33, 34 u 35 jinbidlu b'dan li ġej:

- “33. “l-ispazji tal-ajru tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS)” tfisser l-ispazji tal-ajru ta' dimensjonijiet definiti, dezinjati b'mod alfabetiku, li fihom jistgħu joperaw tipi speċifiċi ta' titjiriet u li għalihom huma speċifikati servizzi tat-traffiku tal-ajru u regoli tal-operat;
34. “uffiċċju tar-rappurtar (ARO) tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS)” tfisser unità stabbilita għar-riċeviment ta' rapporti li jikkonċernaw is-servizzi tat-traffiku tal-ajru u l-pjanijiet tat-titjiriet sottomessi qabel it-tluq;
35. “unità tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS)” tfisser terminu ġeneriku li jfisser, b'mod varjat, unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru, ċentru tal-informazzjoni dwar it-titjir, unità tas-servizz ta' informazzjoni dwar it-titjir tal-ajrudrom jew uffiċċju tar-rappurtar tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru;”;

(e) jiddaħhal il-punt 34a li ġej:

- “34a. “servizz ta' sorveljanza tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS)” tfisser servizz ipprovdut direttament permezz ta' sistema ta' sorveljanza tal-ATS;”;

(f) il-punt 38 jinbidel b'dan li ġej:

- “38. “ajrudrom alternattiv” tfisser ajrudrom li inġenju tal-ajru jista' jipproċedi lejha meta jkun impossibbli jew mhux rakkomandabbli li jipproċedi lejha jew jinżel fl-ajrudrom tal-inżul maħsub, fejn is-servizzi u l-faċilitajiet meħtieġa huma disponibbli, fejn ir-rekwiżiti tal-prestazzjoni tal-inġenju tal-ajru jintlahqu u li huwa operazzjonali fil-hin mistenni ta' użu. Ajrudromi alternattivi jinkludu dawn li ġejjin:
- (a) tluġ alternattiv: ajrudrom alternattiv li inġenju tal-ajru jista' jinżel fih jekk dan ikun meħtieġ ftit wara t-tluġ u ma jkunx possibbli jintuża l-ajrudrom tat-tluq;
- (b) ajrudrom alternattiv en route: ajrudrom alternattiv li inġenju tal-ajru jista' jinżel fih jekk tkun meħtieġa devjazzjoni waqt li jkun fir-rotta;
- (c) alternattiv ta' destinazzjoni: ajrudrom alternattiv li inġenju tal-ajru jista' jinżel fih jekk ikun impossibbli jew mhux rakkomandabbli li jinżel fl-ajrudrom tal-inżul maħsub;”;

(g) jiddaħhal il-punt 48a li ġej:

- “48a. “sorveljanza dipendenti awtomatika — ftehim kuntrattwali (ADS-C)” tfisser pjan ta' rappurtar li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' rappurtar tad-dejta ADS-C (jiġifieri d-dejta meħtieġa mill-unità tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru u l-frekwenza tar-rapporti ADS-C li jridu jiġu miftiehma, qabel l-użu tal-ADS-C fil-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru);”;

(h) il-punt 71 jinbidel b'dan li ġej:

- “71. “hin stmat tal-wasla (ETA)” tfisser għal titjiriet IFR, il-hin li fih huwa stmat li l-inġenju tal-ajru se jasal fuq dak il-punt dezinjat, iddefinit b'referenza għall-ghajnuniet tan-navigazzjoni, li minnu huwa maħsub li tinbeda proċedura ta' approċċ bl-istrumenti, jew, jekk l-ebda għajnuneta tan-navigazzjoni ma hija assoċjata mal-ajrudrom, il-hin li fih l-inġenju tal-ajru se jasal fuq l-ajrudrom. Għal titjiriet skont ir-regoli tat-titjir viżwali (VFR), il-hin li fih huwa stmat li l-inġenju tal-ajru se jasal fuq l-ajrudrom;”;

(i) jiddaħhal il-punt 89a li ġej:

- “89a. “operazzjoni ta' avvicinament strumentali” tfisser avvicinament u nżul bl-użu ta' strumenti għal gwida fin-navigazzjoni bbażata fuq proċedura ta' avvicinament strumentali. Hemm żewġ metodi għat-tweqqif ta' operazzjonijiet ta' avvicinament strumentali:
- (a) operazzjoni ta' avvicinament strumentali bidimensjonali (2D), bl-użu ta' gwida għan-navigazzjoni laterali biss; u
- (b) operazzjoni ta' avvicinament strumentali tridimensjonali (3D), bl-użu ta' gwida għan-navigazzjoni kemm laterali kif ukoll vertikali;”;

(j) il-punti (a), (b) u (c) tal-punt 90 jinbidlu b'dan li ġej:

“(a) *proċedura ta' avvicinament mhux ta' preċiżjoni (NPA)*. Proċedura ta' avvicinament strumentali għal operazzjonijiet ta' avvicinament strumentali 2D tat-Tip A.

(b) *proċedura ta' avvicinament bi gwida vertikali (APV)*. Proċedura ta' avvicinament strumentali ta' navigazzjoni bbażata fuq il-prestazzjoni (PBN) għal operazzjonijiet ta' avvicinament strumentali 3D tat-Tip A.

(c) *proċedura ta' avvicinament ta' preċiżjoni (PA)*. Proċedura ta' avvicinament strumentali ibbażata fuq sistemi tanavigazzjoni (ILS, MLS, GLS u SBAS Cat I) iddiżinjati għal operazzjonijiet ta' avvicinament strumentali 3D tat-Tip A jew B;”;

(k) jiddaħhal il-punt 94a li ġej:

“94a. “fjuwil minimu” tfisser terminu użat biex jiddeskrivi sitwazzjoni li fih il-provvista tal-fjuwil tal-inġenju tal-ajru jkun laħaq stat fejn it-titjira jkollha tinżel f'ajrudrom speċifiku u l-ebda dewmien iehor ma jista' jiġi aċċettat;”;

(l) jiddaħhlu l-punti 95a u 95b li ġejjin:

“95a. “mudell ta' inġenju tal-ajru” tfisser inġenju tal-ajru mingħajr ekwipaġġ, minbarra inġenju tal-ajru tal-logħob, li għandu massa operattiva li ma taqbiżx il-limiti preskritti mill-awtorità kompetenti, li huwa kapaci jostni t-titjira fl-atmosfera u li jintuża esklussivament għal attivitajiet ta' wiri jew dawk rikreattivi;

95b. “żona muntanjuża” tfisser żona ta' profil ta' terren li jinbidel fejn il-bidliet fl-elevazzjoni tat-terren jaqsbu 900 m (3 000 pied) f'distanza ta' 18,5 km (10,0 NM);”;

(m) il-punt 114 jinbidel b'dan li ġej:

“114. “pożizzjoni ta' stennija fuq ir-runway” tfisser pożizzjoni deżinjata maħsuba biex tiproteġi runway, superfiċje b'limitazzjoni fuq ostakli, jew żona kritika/sensittiva ta' sistema għall-illandjar bl-istrumenti (ILS)/sistema ta' nżul b'microwaves (MLS) li fiha inġenji tal-ajru u vetturi taxiing iridu jjeqfu u jistennew, sakemm ma jinghatawx awtorizzazzjoni differenti mit-torri ta' kontroll tal-ajrudrom;”;

(n) il-punt 116 jinbidel b'dan li ġej:

“116. “persunal sensittiv għal raġunijiet tas-sikurezza” tfisser persuni li jistgħu jipperikolaw is-sikurezza tal-avjazzjoni jekk iwettqu d-doveri u l-funzjonijiet tagħhom b'mod mhux xieraq, inklużi membri tal-ekwipaġġ, persunal tal-manutenzjoni tal-inġenji tal-ajru, persunal tal-operazzjonijiet tal-ajrudrom, persunal tas-salvataġġ, tat-tifi tan-nar u tal-manutenzjoni, persunal li għandu aċċess mhux akkumpanjat fiż-żona ta' moviment u l-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru;”;

(o) jiddaħhal il-punt 129a li ġej:

“129a. “inġenju tal-ajru tal-logħob” tfisser inġenju tal-ajru mingħajr ekwipaġġ iddiżinjat jew maħsub biex jintuża, esklussivament jew le, fil-logħob mit-tfal taht l-età ta' 14-il sena;”.

(3) L-Artikolu 4 huwa emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu 1, il-frazi introduttorja tinbidel b'dan li ġej:

“1. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu, jew fuq l-inizjattiva tagħhom proprja jew abbażi tal-applikazzjonijiet mill-entitajiet ikkonċernati, jagħtu eżenzjonijiet lil entitajiet individwali jew lil kategoriji ta' entitajiet minn kwalunkwe wieħed mir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament għall-attivitajiet li ġejjin ta' interess pubbliku u għat-taħriġ meħtieġ biex iwettqu dawk l-attivitajiet b'mod sikur;”;

(b) fil-paragrafu 3, jiddaħhal is-subparagrafu li ġej fl-aħħar ta' dak il-paragrafu:

“Dan l-Artikolu huwa wkoll mingħajr preġudizzju għall-valuri minimi operattivi tal-helikopters li hemm fl-approvazzjonijiet speċifiċi mogħtija mill-awtorità kompetenti, skont l-Anness V tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 (*).

(*) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 tal-5 ta' Ottubru 2012 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati mal-operazzjonijiet bl-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 296, 25.10.2012, p. 1).”;

(4) L-Anness huwa emendat skont l-Anness ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Ir-Regolament (KE) Nru 730/2006 jithassar.

Artikolu 3

Dan ir-Regolament jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Ir-Regolament japplika mit-12 ta' Ottubru 2017.

Madankollu, id-dispożizzjonijiet li ġejjin japplikaw mit-18 ta' Awwissu 2016:

- (1) L-Artikolu 1(1);
- (2) L-Artikolu 1(2)(f), (i), (j), (l) u (o);
- (3) L-Artikolu 1(3);
- (4) L-Artikolu 2
- (5) Il-punti (1), (2), (3), (4), (5), (6), (8) (12), (13), (15), (16), (19), (21), (22), (26)(b), (26)(c), (27) u (28) tal-Anness.

Dan ir-Regolament jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, l-20 ta' Lulju 2016.

Għall-Kummissjoni
Il-President
Jean-Claude JUNCKER

ANNEX

L-Anness għar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 huwa emendat kif ġej:

(1) il-punt SERA.2001 jinbidel b'dan li ġej:

“SERA.2001 Suġġett

Mingħajr preġudizzju għal SERA.1001 hawn fuq, dan l-anness jindirizza, skont l-Artikolu 1, b'mod partikolari l-utenti tal-ispazju tal-ajru u l-inġenji tal-ajru:

(a) li joperaw lejn, fi ħdan jew barra mill-Unjoni;

(b) u li għandhom in-nazzjonalità u l-marki ta' reġistrazzjoni ta' Stat Membru tal-Unjoni, u li joperaw fi kwalunkwe spazju tal-ajru safejn ma jkunux f'kunflitt mar-regoli ppubblikati mill-Istat li għandu ġurisdizzjoni fuq it-territorju li jtiru minn fuqu.

Dan l-anness jindirizza l-azzjonijiet tal-Awtoritajiet Kompetenti tal-Istati Membri, il-Fornituri ta' Servizzi tan-Navigazzjoni bl-Ajru (ANSP), l-operaturi tal-ajrudromi u l-persunal tal-art rilevanti impenjat f'operazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru.”;

(2) il-punt SERA.3215(a) huwa emendat kif ġej:

(a) il-punt (2) jinbidel b'dan li ġej:

“(2) hlief għal blalen, id-dwal tan-navigazzjoni maħsuba biex jindikaw il-mogħdija relattiva tal-inġenju tal-ajru għal osservatur. Dwal oħrajn ma jistgħux jintwerew jekk huwa probabbli li jistgħu jithawdu ma' dawn id-dwal.”;

(b) il-punt (3) huma mhassar;

(3) fil-punt **SERA.4001**(d), il-frazi introdutturja tinbidel b'dan li ġej:

“Sakemm ma jkunx stipulat perjodu ta' żmien iqsar mill-awtorità kompetenti għat-titjiriet VFR domestiċi, pjan tat-titjira għal kwalunkwe titjira ppjanata biex topera fuq fruntieri internazzjonali jew li se tkun ipprovduta bis-servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru jew is-servizz ta' konsulenza tat-traffiku tal-ajru għandu jiġi sottomess mill-inqas sittin minuta qabel it-tluq, jew, jekk sottomess matul it-titjira, f'hin li jiżgura r-riċevuta tiegħu mill-unità tal-ATS xierqa tal-anqas għaxar minuti qabel l-inġenju tal-ajru huwa stmat li se jintlahaq.”;

(4) fil-punt SERA.5001, it-Tabella S5-1, in-nota ta' qiegħ il-paġna (***) tat-tabella, il-punt (b) jinbidel b'dan li ġej:

“(b) elikopters jistgħu jkunu permessi joperaw f'vizibbiltà tat-titjira ta' inqas minn 1 500 m iżda mhux inqas minn 800 m, jekk jiġu mmanuvrati b'veloċità li tagħti opportunità xierqa biex jiġi osservat traffiku iehor jew kwalunkwe ostaklu fil-hin sabiex tiġi evitata kollizzjoni.”;

(5) il-punt SERA.5005 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punt (c) huwa emendat kif ġej:

(i) il-punti (3)(ii) u (3)(iii) jinbidlu b'dan li ġej:

“(ii) id-dispożizzjonijiet dwar it-tnaqqis fil-vizibbiltà tat-titjira speċifikati fit-Tabella S5-1(a) u (b) ma għandhomx japplikaw;

(iii) fil-klassijiet tal-ispazju tal-ajru B, C, D, E, F u G, f'900 m (3 000 pied) AMSL u inqas jew 300 m (1 000 pied) 'il fuq mill-art, skont liema huwa l-ogħla, il-bdot għandu jibqa' jkollu vizibbiltà tas-superfiċje; u”;

(ii) il-punt (3)(iv) jithassar;

(iii) il-punt (3)(v) jinbidel b'dan li ġej:

“(v) għal zona muntanjuża, vizibbiltà VMC oghla u distanza mil-livell minimu tas-shab jistgħu jiġu stipulati mill-awtorità kompetenti.”;

(iv) il-punt (4) jithassar;

(b) il-punt (d) jinbidel b'dan li ġej:

“(d) titjiriet VFR ma għandhomx jiġu operati:

- (1) f'veloċitajiet transoniċi u supersoniċi sakemm mhux awtorizzati mill-awtorità kompetenti;
- (2) 'il fuq minn FL 195. L-eċċezzjonijiet għal dan ir-rekwiżit huma dawn li ġejjin:
 - (i) tkun għet stabbilita riżervazzjoni tal-ispazju tal-ajru, fejn dan huwa prattiku, mill-Istati Membri, li fih jistgħu jiġu permessi titjiriet VFR; jew
 - (ii) l-ispazju tal-ajru sa u inkluż il-livell tat-titjira 285, meta t-traffiku VFR f'dak l-ispazju tal-ajru jkun gie awtorizzat mill-unità tal-ATS responsabbli skont il-proċeduri ta' awtorizzazzjoni stabbiliti mill-Istati Membri u ppubblikati fil-pubblikazzjoni ta' informazzjoni ajrunawtika rilevanti.”;

(6) il-punt SERA.5010 jinbidel b'dan li ġej:

“Titjiriet VFR speċjali jistgħu jiġu awtorizzati biex joperaw f'żona ta' kontroll, soġġett għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru (ATC clearance). Hlief meta jingħata permess mill-awtorità kompetenti għall-helikopters f'każijiet speċjali bħal, iżda mingħajr ma jkunu limitati għal, operazzjonijiet tal-pulizija, mediċi, tat-tfittxija u salvataġġ u titjiriet għat-tifi tan-nar, għandhom japplikaw il-kundizzjonijiet addizzjonali li ġejjin:

(a) titjiriet VFR speċjali bħal dawn jistgħu jitwettqu matul il-ġurnata biss, sakemm ma jkunx permess mod ieħor mill-awtorità kompetenti;

(b) mill-bdot:

- (1) barra mis-shab u fejn jista' jidher is-superfċje;
 - (2) il-vizibbiltà ta' titjira ma tkunx inqas minn 1 500 m jew, għall-helikopters, mhux inqas minn 800 m;
 - (3) titjir b'veloċità ta' 140 kts IAS jew inqas biex tingħata opportunità xierqa biex jiġi osservat traffiku ieħor u kwalunkwe ostaklu f'hin biżżejjed bil-quddiem biex tiġi evitata kollizzjoni; u
- (c) Unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru ma għandhiex tohroġ awtorizzazzjoni VFR speċjali lil inġenju tal-ajru biex jitle' jew jinżel f'ajrudrom f'żona ta' kontroll, jew jidhol fiż-żona tat-traffiku tal-ajrudrom jew iċ-ċirkwit tat-traffiku tal-ajrudrom meta l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi rappurtati f'dak l-ajrudrom huma taht il-livelli minimi li ġejjin:
- (1) il-vizibbiltà tal-art hija inqas minn 1 500 m jew, għall-helikopters, inqas minn 800 m;
 - (2) il-livell massimu huwa inqas minn 180 m (600 pied).”;

(7) fil-punt SERA.5015(c), jiżdied il-punt (3) li ġej:

“(3) Bidla minn titjira IFR għal titjira VFR għandha tkun aċċettabbli biss meta l-messaġġ li jinbeda mill-bdot fil-kmand li jkun fih l-espressjoni speċifika “CANCELLING MY IFR FLIGHT” (Qieghed inhassar it-titjira IFR tiegħi), flimkien mal-bidliet, jekk ikun hemm, li jridu jsiru għall-pjan kurrenti tat-titjira, jasal għand l-unità tal-ATS. L-ebda stedina għal bidla minn titjira IFR għal titjira VFR ma għandha ssir mill-ATS jew direttament jew permezz ta' inferenza.”;

(8) il-punt SERA.6001 jinbidel b'dan li ġej:

“SERA.6001 Klassifikazzjoni tal-ispazji tal-ajru

(a) L-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw spazju tal-ajru skont il-klassifikazzjoni tal-ispazji tal-ajru li ġejja u skont l-Appendiċi 4:

- (1) *Klassi A*. Huma permessi biss titjiriet IFR. It-titjiriet kollha huma pprovvuti b'servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru u huma separati minn xulxin. Il-komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet kollha. It-titjiriet kollha għandhom ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru.

- (2) *Klassi B.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR. It-titjiriet kollha huma pprovduti b'servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru u huma separati minn xulxin. Il-komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet kollha. It-titjiriet kollha għandhom ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (3) *Klassi C.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR. It-titjiriet kollha huma pprovduti b'servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru u t-titjiriet IFR huma separati minn titjiriet IFR oħrajn u minn titjiriet VFR. It-titjiriet VFR huma separati minn titjiriet IFR u jirċievu informazzjoni dwar it-traffiku rigward titjiriet VFR oħrajn u pariri fuq talba dwar kif jiġi evitat it-traffiku. Il-komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet kollha. Għal titjiriet VFR tapplika limitazzjoni fuq il-veloċità tal-ajru indikata (IAS) ta' 250 kts taħt 3 050 m (10 000 pied) AMSL, għajr meta jkun hemm approvazzjoni mill-awtorità kompetenti għal tipi ta' inġenji tal-ajru, li għal raġunijiet tekniċi jew ta' sikurezza, ma jistgħux iżommu din il-veloċità. It-titjiriet kollha huma soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (4) *Klassi D.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR u t-titjiriet kollha huma pprovduti b'servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru. It-titjiriet VFR huma separati minn titjiriet IFR u jirċievu informazzjoni dwar it-traffiku rigward ta' titjiriet VFR u pariri fuq talba dwar kif jiġi evitat it-traffiku. It-titjiriet VFR jirċievu informazzjoni dwar it-traffiku rigward it-titjiriet l-oħra kollha u pariri fuq talba dwar kif jiġi evitat it-traffiku. Komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet kollha u limitazzjoni tal-veloċità ta' 250 kts IAS tapplika għat-titjiriet kollha taħt 3 050 m (10 000 pied) AMSL, għajr meta jkun hemm approvazzjoni mill-awtorità kompetenti għal tipi ta' inġenji tal-ajru, li għal raġunijiet tekniċi jew ta' sikurezza, ma jistgħux iżommu din il-veloċità. It-titjiriet kollha għandhom ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (5) *Klassi E.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR. It-titjiriet IFR huma pprovduti b'servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru u huma separati minn titjiriet oħrajn IFR. It-titjiriet IFR jirċievu informazzjoni dwar it-traffiku safejn dan huwa prattiku. Il-komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet IFR. Limitazzjoni tal-veloċità ta' 250 kts IAS tapplika għat-titjiriet kollha taħt 3 050 m (10 000 pied) AMSL, għajr meta jkun hemm approvazzjoni mill-awtorità kompetenti għal tipi ta' inġenji tal-ajru, li għal raġunijiet tekniċi jew ta' sikurezza, ma jistgħux iżommu din il-veloċità. It-titjiriet IFR kollha għandhom ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru. Il-Klassi E ma għandhiex tintuża għal żoni ta' kontroll.
- (6) *Klassi F.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR. It-titjiriet IFR kollha li qegħdin jipparteċipaw jirċievu servizz ta' konsulenza tat-traffiku tal-ajru u t-titjiriet kollha jirċievu servizz ta' informazzjoni dwar it-titjiriet jekk ikun mitlub. Il-komunikazzjonijiet bil-vuċi kontinwi mill-ajru għall-art huma meħtieġa għat-titjiriet IFR li qegħdin jipparteċipaw fis-servizz ta' konsulenza u t-titjiriet IFR kollha għandhom ikunu jistgħu jstabbilixxu komunikazzjonijiet bil-vuċi mill-ajru għall-art. Limitazzjoni tal-veloċità ta' 250 kts IAS tapplika għat-titjiriet kollha taħt 3 050 m (10 000 pied) AMSL, għajr meta jkun hemm approvazzjoni mill-awtorità kompetenti għal tipi ta' inġenji tal-ajru, li għal raġunijiet tekniċi jew ta' sikurezza, ma jistgħux iżommu din il-veloċità. L-awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru mhijiex meħtieġa.
- (7) *Klassi G.* Huma permessi titjiriet IFR u VFR u dawn jirċievu servizz ta' informazzjoni dwar it-titjiriet jekk jitolbuh. It-titjiriet kollha IFR għandhom ikunu jistgħu jstabbilixxu komunikazzjonijiet bil-vuċi mill-ajru għall-art. Limitazzjoni tal-veloċità ta' 250 kts IAS tapplika għat-titjiriet kollha taħt 3 050 m (10 000 pied) AMSL, għajr meta jkun hemm approvazzjoni mill-awtorità kompetenti għal tipi ta' inġenji tal-ajru, li għal raġunijiet tekniċi jew ta' sikurezza, ma jistgħux iżommu din il-veloċità. L-awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru mhijiex meħtieġa.
- (8) L-implimentazzjoni tal-Klassi F għandha titqies bħala miżura temporanja sakemm tista' tiġi mibdula bi klassifikazzjoni alternattiva.
- (b) Id-deżinjazzjoni tal-klassifikazzjoni tal-ispazju tal-ajru għandha tkun xierqa għall-htigijiet tal-Istati Membri, hlief li l-ispazju tal-ajru kollu 'l fuq minn FL 195 għandu jiġi kklassifikat bħala Spazju tal-Ajru tal-Klassi C.”;

(9) jiddahhal il-punt SERA.7002 li ġej:

“SERA.7002 Informazzjoni dwar periklu ta' kollizzjoni meta tingħata servizz tat-traffiku tal-ajru (ATS) ibbażat fuq is-sorveljanza

- (a) Meta titjira kkontrollata identifikata tiġi osservata li tkun fuq rotta f'kunflitt ma' inġenju tal-ajru mhux magħruf, li huwa meqjus li jikkostitwixxi periklu ta' kollizzjoni, il-bdot tat-titjira kontrollata għandu, meta jkun prattiku:
- (1) jinforma ruhu dwar l-inġenju tal-ajru mhux magħruf, u, jekk il-bdot jitlob dan, jew jekk is-sitwazzjoni teħtieġ dan fl-opinjoni tal-kontrollur, jiġi ssuġġerit li tiġi evitata l-azzjoni; u
- (2) jiġi notifikat meta l-kunflitt ma jibqax jeżisti.”;

(10) jiddahhal il-punt SERA.8012 li ġej:

“SERA.8012 Applikazzjoni tas-separazzjoni tat-turbolenza tar-radda

(a) Il-livell minimu tas-separazzjoni tat-turbolenza tar-radda għandu jkun applikat għal inġenju tal-ajru li jkun fil-fażijiet tal-avviċinament u t-tluq tat-titjira skont iċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (1) inġenju tal-ajru qiegħed jopera direttament wara inġenju tal-ajru iehor fl-istess altitudni jew inqas minn 300 m (1 000 pied) tahtu; jew
- (2) iż-żewġ inġenji tal-ajru qegħdin jużaw l-istess runway jew runways paralleli separati b'inqas minn 760 m (2 500 pied); jew
- (3) inġenju tal-ajru qiegħed jaqsam wara inġenju tal-ajru iehor fl-istess altitudni jew inqas minn 300 m (1 000 pied) tahtu.”;

(11) il-punt SERA.8015 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punt (a) jinbidel b'dan li ġej:

“(a) L-awtorizzazzjonijiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandhom jkunu bbażati biss fuq ir-rekwiziti li ġejjin għall-provvista tas-servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru:

- (1) L-awtorizzazzjonijiet għandhom jinharġu biss biex jgħaġġlu u jisseparaw it-traffiku tal-ajru u jkunu bbażati fuq kundizzjonijiet tat-traffiku magħrufin li jistgħu jaffettwaw is-sikurezza fl-operat tal-inġenji tal-ajru. Kundizzjonijiet tat-traffiku bħal dawn jinkludu mhux biss l-inġenji tal-ajru fl-ajru u fuq iż-żona ta' manuvrar li fuqha huwa eżerċitat il-kontroll, iżda anke kull traffiku veikulari jew ostakli oħrajn mhux installati b'mod permanenti fuq iż-żona ta' manuvrar li qiegħda tintuża.
- (2) L-unitajiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandhom johorġu tali awtorizzazzjonijiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru meħtieġa biex jimpedixxu l-kollizzjonijiet u jgħaġġlu u jżommu fluss ordnat tat-traffiku tal-ajru.
- (3) L-awtorizzazzjonijiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandhom jinharġu kmieni biżżejjed biex jiżguraw li jiġu trażmessi lill-inġenju tal-ajru fil-hin suffiċjenti sabiex dan ikunu jista' jikkonforma magħhom.”;

(b) il-punt (d)(3) jinbidel b'dan li ġej:

“(3) ir-rotta tat-titjira, ...

- (i) għandhom jinghataw dettalji dwar ir-rotta tat-titjira f'kull awtorizzazzjoni meta dan ikun meqjus neċessarju, u
- (ii) il-frażi “cleared via flight planned route” (awtorizzat permezz tar-rotta ppjanata tat-titjira) ma għandhiex tintuża meta tinghata awtorizzazzjoni mill-ġdid.”;

(c) jiżdiedu l-punti (ea), (eb) u (ec) li ġejjin:

“(ea) Bidliet fl-awtorizzazzjoni rigward ir-rotta jew il-livell

- (1) Meta tinhareġ awtorizzazzjoni li tkopri bidla mitluba fir-rotta jew fil-livell, in-natura eżatta tal-bidla għandha tiġi inkluża fl-awtorizzazzjoni.
- (2) Meta l-kundizzjonijiet tat-traffiku ma jippermettux l-awtorizzazzjoni ta' bidla mitluba, għandha tintuża l-kelma “UNABLE” (mhux possibbli). Meta meħtieġ miċ-ċirkostanzi, għandha tiġi offruta rotta jew livell alternattiv.

(eb) Awtorizzazzjoni relatata mal-altimetrija

- (1) Għal titjiriet fiż-żoni fejn tiġi stabbilita altitudni tranżitorja, il-pożizzjoni vertikali tal-inġenju tal-ajru għandha, hlief kif ipprovdut f'(5) hawn taht, tiġi espressa f'termini ta' altitudnijiet fl-altitudni tranżitorja jew taht u f'termini tal-livelli tat-titjira fil-livell ta' tranżizzjoni jew fuqu. Waqt li tkun għaddejja mill-istrat ta' tranżizzjoni, il-pożizzjoni vertikali għandha tiġi espressa f'termini tal-livelli tat-titjira meta tkun fit-tluq u f'termini ta' altitudnijiet meta tkun fl-inżul.
- (2) L-ekwipaġġ tat-titjira għandu jkun ipprovdut bil-livell ta' tranżizzjoni fiż-żmien dovut qabel jilhqun matul l-inżul.

- (3) Konfigurazzjoni tal-altimetru tal-QNH għandha tiġi inkluża fl-awtorizzazzjoni tal-inżul meta tinghata għall-ewwel darba f'altitudni taht il-livell ta' tranżizzjoni, fl-awtorizzazzjonijiet ta' avvicinament jew l-awtorizzazzjonijiet għad-dhul fiċ-ċirkwit tat-traffiku, u fl-awtorizzazzjonijiet tat-taxiing għal inġenji tal-ajru li se jtilqu, hlief meta jkun maghruf li l-inġenju tal-ajru jkun diġà ngħata l-informazzjoni fi trażmissjoni istruita.
- (4) Konfigurazzjoni tal-altimetru tal-QFE għandha tinghata lil inġenju tal-ajru fuq talba jew fuq bażi regolari skont l-arrangamenti lokali.
- (5) Meta inġenju tal-ajru li jkun ingħata awtorizzazzjoni biex jinżel ikun qiegħed jikkompleta l-avvicinament tiegħu bl-użu tal-pressjoni atmosferika fl-elevazzjoni tal-ajrudrom (QFE), il-pożizzjoni vertikali tal-inġenju tal-ajru għandha tiġi espressa f'termini tal-gholi 'l fuq mill-elevazzjoni tal-ajrudrom matul dik il-porzjon tat-titjira tiegħu li għalih qiegħda tintuża l-QFE, hlief jekk din tkun espressa f'termini tal-gholi 'l fuq mill-livell limitu tal-elevazzjoni tar-runway:
- (i) għal runways bl-istrumenti jekk il-livell limitu huwa 2 m (7 pied) jew iżjed taht l-elevazzjoni tal-ajrudrom; u
- (ii) għal runways b'avvicinament ta' preċiżjoni.
- (ec) Awtorizzazzjonijiet kondizzjonali

Il-frazzjiet kondizzjonali, bħal "behind landing aircraft" (wara inġenju tal-ajru li niezze) jew "after departing aircraft" (wara inġenju tal-ajru li se jitleq), ma għandhomx jintużaw għal movimenti li jaffettwaw ir-runway(s) attivi, hlief meta l-inġenju tal-ajru jew il-vetturi kkonċernati huma osservati mill-kontrollur u l-bdot xierqa. L-inġenju tal-ajru jew il-vettura li tkun qiegħda tikkawża l-kundizzjoni fl-awtorizzazzjoni mahruġa għandha tkun l-ewwel inġenju tal-ajru/vettura li tgħaddi quddiem l-inġenju tal-ajru l-iehor ikkonċernat. Fil-każijiet kollha, għandha tinghata awtorizzazzjoni kundizzjonali fl-ordni li ġej li tikkonsisti minn:

- (1) is-sinjali tas-sejha;
- (2) il-kundizzjoni;
- (3) l-awtorizzazzjoni; u
- (4) tennija fil-qosor tal-kundizzjoni.”;

(12) il-punt SERA.8020(a)(3) jinbidel b'dan li ġej:

“(3) Devjazzjoni mir-rekwiziti fil-punt (1) għandha tkun innotifikata lill-unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru xierqa.”;

(13) il-punt SERA.8020(b)(3) jinbidel b'dan li ġej:

“(3) Bidla fil-hin stmat: jekk il-hin stmat sal-punt ta' rappurtar applikabbli li jmiss, il-konfini tar-reġjun tal-informazzjoni tat-titjira jew l-ajrudrom ta' destinazzjoni, skont liema jiġi l-ewwel, jinsab li huwa żbaljat b'aktar minn 2 minuti minn dak notifikat lill-ATS jew perjodu ta' hin iehor bħal dan kif stipulat mill-awtorità kompetenti, għandhu jiġi notifikat il-hin stmat rivedut malajr kemm jista' jkun lill-unità tal-ATS xierqa.”;

(14) fil-punt (a) ta' SERA.8025, jiżdiedu l-punti (2) u (3) li ġejjin:

“(2) Meta titjira kkontrollata tkun giet eżentata mir-rekwizit li tirrapporta f'punti ta' rappurtar obligatorji, il-bdoti għandhom, sakemm ma jkunx għaddej rappurtar tal-pożizzjoni awtomatizzata, jergħu jibdedw bir-rappurtar tal-pożizzjoni bil-vuċi jew CPDLC:

- (i) meta jingħataw istruzzjonijiet biex jagħmlu dan;
- (ii) meta jiġu avżati li s-servizz ta' sorveljanza tal-ATS ikun intemm; jew
- (iii) meta jiġu avżati li l-identifikazzjoni tas-sorveljanza tal-ATS hija mitlufa,

(3) Il-format tar-rapporti dwar il-pożizzjoni għandhom ikunu skont l-Appendiċi 5, il-Punt A.”;

(15) il-punt SERA.8035(b) jinbidel b'dan li ġej:

“(b) L-Istati Membri għandhom ikunu konformi mad-dispożizzjonijiet xierqa dwar il-fallimenti tal-komunikazzjoni kif adottati skont il-Konvenzjoni ta' Chicago. Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-miżuri meħtieġa għat-traspożizzjoni ta' dawk id-dispożizzjonijiet fid-dritt tal-Unjoni sabiex tistabbilixxi proċeduri komuni Ewropej dwar il-fallimenti tal-komunikazzjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017.”;

(16) il-punt SERA.9010 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punti (b)(12) u (b)(13) jinbidlu b'dan li ġej:

“(12) id-direzzjoni (fi gradi manjetiċi) u l-veloċità tar-rih fis-superfiċje, inkluż varjazzjonijiet sinifikanti u, jekk is-sensers tar-rih tas-superfiċje relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qegħdin jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi tal-inġenji tal-ajru, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(13) il-viżibbiltà u, meta applikabbli, l-RVR (*), u jekk is-sensers tal-viżibbiltà/RVR relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qegħdin jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(*) Dawn l-elementi huma sostitwiti bit-terminu “CAVOK” meta l-kundizzjonijiet li ġejjin isehħu simultanament fil-hin tal-osservazzjoni: (a) il-viżibbiltà: 10 km jew aktar, u l-viżibbiltà l-aktar baxxa mhijiex rappurtata; (b) l-ebda shab ta' sinifikat operazzjonali; u (c) l-ebda temp ta' sinifikat għall-avjazzjoni.”;

(b) il-punti (c)(12) u (c)(13) jinbidlu b'dan li ġej:

“(12) id-direzzjoni (fi gradi manjetiċi) u l-veloċità tar-rih fis-superfiċje, inkluż varjazzjonijiet sinifikanti u, jekk is-sensers tar-rih tas-superfiċje relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qegħdin jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi tal-inġenji tal-ajru, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(13) il-viżibbiltà u, meta applikabbli, l-RVR (*), u jekk is-sensers tal-viżibbiltà/RVR relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qegħdin jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(*) Dawn l-elementi huma sostitwiti bit-terminu “CAVOK” meta l-kundizzjonijiet li ġejjin isehħu simultanament fil-hin tal-osservazzjoni: (a) il-viżibbiltà: 10 km jew aktar, u l-viżibbiltà l-aktar baxxa mhijiex rappurtata; (b) l-ebda shab ta' sinifikat operazzjonali; u (c) l-ebda temp ta' sinifikat għall-avjazzjoni.”;

(c) il-punti (d)(11) u (d)(12) jinbidlu b'dan li ġej:

“(11) id-direzzjoni (fi gradi manjetiċi) u l-veloċità tar-rih fis-superfiċje, inkluż varjazzjonijiet sinifikanti u, jekk is-sensers tar-rih tas-superfiċje relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qegħdin jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi tal-inġenji tal-ajru, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(12) il-viżibbiltà u, meta applikabbli, l-RVR (*), u jekk is-sensers tal-viżibbiltà/RVR relatati speċifikament mas-sezzjonijiet tar-runway(s) li qed jintużaw ikunu disponibbli u l-informazzjoni hija meħtieġa mill-operaturi, l-indikazzjoni tar-runway u s-sezzjoni tar-runway li l-informazzjoni tirreferi għaliha;

(*) Dawn l-elementi huma sostitwiti bit-terminu “CAVOK” meta l-kundizzjonijiet li ġejjin isehħu simultanament fil-hin tal-osservazzjoni: (a) il-viżibbiltà: 10 km jew aktar, u l-viżibbiltà l-aktar baxxa mhijiex rappurtata; (b) l-ebda shab ta' sinifikat operazzjonali; u (c) l-ebda temp ta' sinifikat għall-avjazzjoni.”;

(17) fil-punt SERA.10001, jizdiedu l-punti (b) u (c) li ġejjin:

“(b) Sakemm mhux stipulat mod iehor mill-awtorità kompetenti, l-inġenju tal-ajru mghammar b'komunikazzjonijiet tar-radju bidirezzjonali xierqa għandu jirrapporta matul il-perjodu ta' għoxrin sa erbghin minuta wara l-aħhar kuntatt, l-iskop tat-tali kuntatt, billi jiġi indikat sempliċement li t-titjira qiegħda tavvanza skont il-pjan, bit-tali rapport li jinkludi l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru u l-kliem “Operations normal” (operat normali).

(c) Il-messaġġ “Operations normal” għandu jiġi trażmess mill-ajru għall-art lill-unità tal-ATS xierqa.”;

(18) il-punti SERA.11001 (a) u (b) u SERA.11005 (a) jithassru u SERA.11001 u SERA.11005 jinbidlu b'dan li ġej:

“SERA.11001 Ġenerali

- (c) Fil-każ ta' inġenju tal-ajru maghruf jew li wiehed jemmin li huwa fi stat ta' emerġenza, inkluż fejn ikun soġġett għal interferenza illegali, l-unitajiet tal-ATS għandhom jagħtu lill-inġenju tal-ajru il-kunsiderazzjoni, l-ghajnuna u l-prijorità massimi fuq inġenji tal-ajru oħrajn, skont ma jkun mehtieg miċ-ċirkostanzi.
- (d) L-azzjonijiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru sussegwenti għandhom ikunu bbażati fuq l-intenzjonijiet tal-bdot, fuq is-sitwazzjoni ġenerali tat-traffiku tal-ajru u fuq id-dinamiċi fil-hin reali tal-kontinġenza.

SERA.11005 Interferenza illegali

- (aa) Inġenju tal-ajru li huwa soġġett għal interferenza illegali għandu jfittex li jissettja t-transponder għall-Kodiċi 7500 u jinnotifika lill-unità tal-ATS xierqa dwar kwalunkwe ċirkostanza sinifikanti assoċjata miegħu u dwar kwalunkwe devjazzjoni mill-pjan tat-titjira kurrenti mehtieġa miċ-ċirkostanzi, sabiex l-unità tal-ATS tkun tista' tagħti prijorità lill-inġenju tal-ajru u tnaqqas il-kunflitt ma' inġenji tal-ajru oħrajn.
- (ab) Jekk inġenju tal-ajru huwa soġġett għal interferenza illegali, il-bdot fil-kmand għandu jipprova jinzel malajr kemm jista' jkun prattiku fl-eqreb ajrudrom xieraq jew fajrudrom iddedikat assenjat mill-awtorità kompetenti, sakemm il-kunsiderazzjonijiet abbord l-inġenju tal-ajru ma jiddettawx mod iehor.
- (b) Meta ssehh jew ikun hemm suspett ta' interferenza illegali ma' inġenju tal-ajru, l-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandhom jattendu minnufih għat-talbiet mill-inġenju tal-ajru. L-informazzjoni pertinenti għat-tweqqif sikur tat-titjira għandha tkompli tiġi trazmessa u għandha tittiehed l-azzjoni mehtieġa biex tghaġġel it-tweqqif tal-fażijiet kollha tat-titjira, b'mod speċjali l-inżul sikur tal-inġenju tal-ajru.
- (c) Meta ssehh jew ikun hemm suspett ta' interferenza illegali ma' inġenju tal-ajru, l-unitajiet tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandhom, skont il-proċeduri miftiehma lokalment, jinformaw minnufih l-awtorità xierqa deżinjata mill-Istat u jiskambjaw l-informazzjoni mehtieġa mal-operatur tal-inġenju tal-ajru jew ir-rappreżentant deżinjat tiegħu.”;

(19) il-punt SERA.11010 huwa emendat kif ġej:

- (a) it-titolu jinbidel b'dan li ġej:

“SERA.11010 Inġenju tal-ajru li jkun tbiegħed jew mhux identifikat”;

- (b) il-punt (a)(3)(i) jinbidel b'dan li ġej:

“(i) l-inġenju tal-ajru jiġi avżat dwar il-pożizzjoni tiegħu u l-azzjoni korrettiva li jrid jiehu. Dan il-parir għandu jingħata minnufih malli l-unità tas-servizz tat-traffiku tal-ajru tinduna li hemm il-possibbiltà ta' interċezzjoni jew periklu iehor għas-sikurezza tal-inġenju tal-ajru; u”;

(20) jiddaħhlu l-punti SERA.11012 u SERA.11013 li ġejjin:

“SERA.11012 Fjuwil Minimu u Emerġenza ta' Fjuwil

- (a) Meta bdot jirrapporta stat ta' fjuwil minimu, il-kontrollur għandu jinforma l-bdot malajr kemm jista' jkun prattiku dwar kwalunkwe dewmien antiċipat jew li mhu mistenni l-ebda dewmien.
- (b) Meta l-livell tal-fjuwil irendi necessarju li tiġi ddikjarata sitwazzjoni ta' periklu, il-bdot, skont SERA.14095, għandu jindika dan bl-użu tas-sinjali ta' periklu bir-radjutelefonija (MAYDAY), preferibbilment mitkellem tliet darbiet, segwit min-natura tal-kundizzjoni ta' periklu (FUEL) (fjuwil).

SERA.11013 Prestazzjoni degradata tal-inġenju tal-ajru

- (a) Kull meta, bhala riżultat ta' falliment jew degradazzjoni tas-sistemi tan-navigazzjoni, tal-komunikazzjoni, tal-alimetrija, tal-kontroll tat-titjira jew oħrajn, il-prestazzjoni tal-inġenju tal-ajru tiddegrada taht il-livell mehtieg għall-ispazju tal-ajru li qiegħed jopera fih, l-ekwipaġġ tat-titjira għandu javża l-unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru kkonċernata mingħajr dewmien. Meta l-falliment jew id-degradazzjoni taffettwa l-livell minimu ta' separazzjoni li jkun qiegħed jithaddem, il-kontrollur għandu jiehu azzjoni biex jistabbilixxi tip iehor xieraq ta' separazzjoni jew ta' livell minimu tas-separazzjoni.

(b) Id-degradazzjoni jew il-falliment tas-sistema RNAV

Meta inġenju tal-ajru ma jistax jissodisfa l-ispeċifikazzjonijiet mehtieġa mir-rota jew proċedura RNAV, bhala rizzultat ta' falliment jew degradazzjoni tas-sistema RNAV, ghandha tintalab awtorizzazzjoni riveduta mill-bdot.

(c) Telf tal-prestazzjoni tan-navigazzjoni vertikali mehtieġa għall-ispazju tal-ajru bil-livell minimu ta' separazzjoni vertikali mnaqqsa (RVSM)

(1) Il-bdot għandu jinforma l-kontroll tat-traffiku tal-ajru malajr kemm jista' jkun possibbli dwar kwalunkwe ċirkostanza fejn ir-rekwiżiti tal-prestazzjoni tan-navigazzjoni vertikali għall-ispazju tal-ajru RVSM ma jistgħux jinżammu. F'każijiet bħal dawn, il-bdot għandu jikseb awtorizzazzjoni riveduta tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru qabel jibda kwalunkwe devjazzjoni mir-rota u/jew il-livell tat-titjir awtorizzat, fejn dan huwa possibbli. Meta awtorizzazzjoni riveduta tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru ma tistax tinkiseb qabel tali devjazzjoni, il-bdot għandu jikseb awtorizzazzjoni riveduta malajr kemm jista' jkun possibbli wara.

(2) Matul l-operazzjonijiet fi, jew matul tranżitu vertikali permezz ta', spazju tal-ajru RVSM b'inġenju tal-ajru mhux awtorizzat għal operazzjonijiet RVSM, il-bdoti għandhom jirrapportaw status mhux approvat kif ġej:

(i) mal-ewwel sejha fuq kwalunkwe kanal fl-ispazju tal-ajru RVSM;

(ii) fit-talbiet kollha għal bidliet fil-livell; u

(iii) fil-qari lura kollu tal-awtorizzazzjonijiet tal-livelli.

(3) Il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru jirrikonoxxu b'mod esplicitu r-riċevuta ta' messagġi minn inġenji tal-ajru li jirrapportaw status mhux approvat ta' RVSM.

(4) Degradazzjoni tat-tagħmir tal-inġenju tal-ajru — irrappurtata mill-bdot:

(i) Meta jiġi informat mill-bdot ta' inġenju tal-ajru approvat għal RVSM li qiegħed jopera fi spazju tal-ajru RVSM li t-tagħmir tal-inġenju tal-ajru ma għadux jissodisfa r-rekwiżiti tal-RVSM, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu jikkunsidra l-inġenju tal-ajru bhala mhux approvat għal RVSM.

(ii) Il-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu jiehu azzjoni immedjata biex jipprovi separazzjoni vertikali minima ta' 600 m (2 000 pied) jew separazzjoni orizzontali xierqa mill-inġenji tal-ajru l-oħrajn kollha kkonċernati li qegħdin joperaw fi spazju tal-ajru RVSM. Inġenju tal-ajru li ma jibqax approvat għal RVSM normalment għandu jiġi awtorizzat itir 'il barra mill-ispazju tal-ajru RVSM meta dan ikun possibbli.

(iii) Il-bdoti għandhom jinformaw lill-kontroll tat-traffiku tal-ajru, malli jkun prattiku, dwar kwalunkwe restawr tal-funzjonament tajjeb tat-tagħmir mehtieġ biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-RVSM.

(iv) L-ewwel ACC li jsir jaf b'bidla fl-istatus RVSM ta' inġenju tal-ajru għandu jikkoordina mal-ACCs fil-viċin, kif xieraq.

(5) Turbolenza severa — mhux prevista:

(i) Meta inġenju tal-ajru li qiegħed jopera fi spazju tal-ajru RVSM jiltaqa' ma' turbolenza severa minhabba t-temp jew wake vortex li l-bdot jemmen li jista' jkollu impatt fuq il-kapaċità tal-ajruplan li jzomm il-livell ta' titjir awtorizzat tiegħu, il-bdot għandu jinforma l-kontroll tat-traffiku tal-ajru. Il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jistabbilixxi separazzjoni orizzontali xierqa jew separazzjoni vertikali minima miżjuda.

(ii) Il-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu, safejn dan huwa possibbli, jakkomoda t-talbiet tal-bdot għal bidliet fil-livell tat-titjir u/jew tar-rota u għandu jgħaddi l-informazzjoni dwar it-traffiku, kif mehtieġ.

(iii) Il-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu jissolliċita rapporti minn inġenji tal-ajru oħrajn biex jiddetermina jekk RVSM għandux jiġi sospiż kompletament jew f'faxxa ta' livell ta' titjir u/jew żona speċifika.

(iv) L-ACC li jissospendi RVSM għandu jikkoordina mal-ACCs fil-viċin it-tali sospensjoni(jiet) u kull aġġustament mehtieġ għall-kapaċitajiet tas-settur, kif xieraq, biex jiżgura progressjoni b'mod ordnat tat-trasferiment tat-traffiku.

(6) Turbolenza severa — tbassir:

(i) Meta tbassir meteoroloġiku jipprevedi turbolenza severa fi spazju tal-ajru RVSM, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandu jiddetermina jekk RVSM għandux jiġi sospiż u, jekk iva, għal kemm żmien u għal liema livell(i) ta' titjir u/jew żona speċifika.

- (ii) Fil-kazijiet fejn RVSM jiġi sospiż, l-ACC li jissospendi l-RVSM għandu jikkoordina mal-ACCs fil-viċin rigward il-livelli ta' titjir xierqa għat-trasferiment tat-traffiku, sakemm tiġi ddeterminata skema ta' allokkazzjoni ta' livelli ta' titjir ta' kontinġenza permezz ta' ittra ta' ftehim. L-ACC li jissospendi RVSM għandu jikkoordina wkoll il-kapaċitajiet tas-settur applikabbli mal-ACCs fil-viċin, kif xieraq.”;

(21) jiddaħhal il-punt SERA.11014 li ġej:

“SERA.11014 Avviż ta' Riżoluzzjoni (RA) tal-ACAS

- (a) ACAS II għandu jintuża matul titjira, hlief kif ipprovdut fil-lista ta' tagħmir minimu speċifikata fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 (*) b'mod li jippermetti li l-indikazzjonijiet ta' RA jkunu prodotti għall-ekwipaġġ ta' titjira meta tiġi identifikata prossimità mhux dovuta ma' inġenju tal-ajru iehor. Dan ma għandux japplika jekk l-inibizzjoni ta' modalità ta' indikazzjoni ta' RA (bl-użu ta' indikazzjoni ta' konsultazzjonijiet tat-traffiku (TA) biss jew ekwivalenti) tkun mitluba minhabba proċedura mhux normali jew minhabba kundizzjonijiet li jillimitaw il-prestazzjoni.
- (b) Fil-każ ta' ACAS RA, il-bdoti għandhom:
- (1) iwieġbu minnufih billi jsegwu l-RA, kif indikat, sakemm dan ma jipperikolax is-sikurezza tal-inġenju tal-ajru;
 - (2) isegwu l-RA anki jekk ikun hemm kunflitt bejn l-RA u l-istruzzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għal manuvrar;
 - (3) ma jimmanuvrawx fid-direzzjoni opposta għall-RA;
 - (4) malajr kemm jista' jkun, skont kif permess mill-volum ta' xogħol tal-ekwipaġġ tat-titjira, jinnotifikaw l-unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru xierqa dwar kwalunkwe RA li jehtieġ devjazzjoni mill-istruzzjoni jew l-awtorizzazzjoni kurrenti tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru;
 - (5) ikunu konformi minnufih ma' kwalunkwe RA modifikat;
 - (6) jillimitaw il-bidliet fir-rotta tat-titjira għal-limitu minimu mehtieġ biex ikunu konformi mal-RAs;
 - (7) jerġghu lura minnufih għat-termini tal-istruzzjoni jew l-awtorizzazzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru meta l-kunflitt jiġi solvut; u
 - (8) jinnotifikaw il-kontroll tat-traffiku tal-ajru meta jerġghu lura għall-awtorizzazzjoni kurrenti.
- (c) Meta bdot jirrapporta ACAS RA, il-kontrollur ma għandux jipprova jbidel ir-rotta tat-titjira tal-inġenju tal-ajru sakemm il-bdot jirrapporta “CLEAR OF CONFLICT” (hieles minn kunflitt).
- (d) Meta inġenju tal-ajru jitbiegħed mill-awtorizzazzjoni jew l-istruzzjoni tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru tiegħu f'konformità ma' RA, jew meta bdot jirrapporta RA, il-kontrollur ma jibqax responsabbli għall-provvista ta' separazzjoni bejn dak l-inġenju tal-ajru u kwalunkwe inġenju tal-ajru iehor affettwat bhala konsegwenza diretta tal-manuvra indotta mill-RA. Il-kontrollur għandu jerga' jjeħu r-responsabbiltà għall-provvista ta' separazzjoni lill-inġenji tal-ajru kollha affettwati meta:
- (1) il-kontrollur jirrikonoxxi rapport mill-ekwipaġġ ta' titjira li l-inġenju tal-ajru reġa' lura għall-awtorizzazzjoni kurrenti, jew
 - (2) il-kontrollur jirrikonoxxi rapport mill-ekwipaġġ ta' titjira li l-inġenju tal-ajru reġa' lura għall-awtorizzazzjoni kurrenti u johroġ awtorizzazzjoni alternattiva li hija rikonoxxuta mill-ekwipaġġ tat-titjira.

(*) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 965/2012 tal-5 ta' Ottubru 2012 li jstabbilixxi rekwiżiti tekniċi u proċeduri amministrattivi relatati mal-operazzjonijiet bl-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 296, 25.10.2012, p. 1).”;

(22) il-punt SERA.11015(e), Tabella S11-3 huwa emendat kif ġej:

- (a) jinbidel it-test fiċ-ċellola “Tifsira” li jikkorrispondi għall-frazi “WILCO”, b'dan li ġej:
- “Understood, will comply” (Fhimna, se nikkonformaw);
- (b) fiċ-ċellola taht il-frazi “WILCO”, tithassar il-frazi “Will comply” (se nikkonformaw);

(23) fil-punt SERA.12005, jiżdied il-punt (c) li ġej:

“(c) L-ekwipaġġi tat-titjiriet għandhom jikkompilaw ir-rapporti bl-użu ta’ formoli bbażati fuq il-mudell tal-formola AIREP SPECIAL kif stabbilita fil-punt A tal-Appendiċi 5. Dawk ir-rapporti għandhom ikunu konformi mal-istruzzjonijiet iddettaljati għar-rappurtar, kif stipulat fil-punt 2 tal-Appendiċi 5.

(1) L-istruzzjonijiet iddettaljati, inklużi l-formats tal-messaġġi u l-frazzjiet ipprovduti fl-Appendiċi 5, għandhom jintużaw mill-ekwipaġġi tat-titjiriet meta jittrażmettu rapporti dwar l-ajru u mill-unitajiet tal-ATS meta jittrażmettu mill-ġdid rapporti bħal dawn.

(2) Rapporti speċjali dwar l-ajru li fihom osservazzjonijiet ta’ attivitá vulkanika għandhom jiġu rreġistrati fuq il-formola tar-rapport speċjali dwar l-ajru ta’ attivitá vulkanika. Formoli bbażati fuq il-mudell tal-formola għal rapporti speċjali dwar l-ajru ta’ attivitá vulkanika stabbilit fil-punt B tal-Appendiċi 5 għandhom jiġu pprovduti għall-ekwipaġġi tat-titjiriet li joperaw fuq rotot li jistgħu jkunu affettwati minn shab ta’ rmied vulkaniku.”;

(24) il-punt SERA.12020(a)(2) jinbidel b’dan li ġej:

“(2) l-uffiċċju tal-għassa meteoroloġika (MWO) assoċjat skont il-punt 3 tal-Appendiċi 5; u”;

(25) it-Taqsimiet 13 u 14 li ġejjin jiżdiedu:

“TAQSIMA 13

SSR Transponder

SERA.13001 Operar ta’ SSR transponder

- (a) Meta inġenju tal-ajru jgħorr SSR transponder utilizzabbi, il-bdot għandu jopera t-transponder fil-hinjiet kollha matul it-titjira, irrispettivament minn jekk l-inġenju tal-ajru huwiex gewwa jew barra mill-ispazju tal-ajru fejn l-SSR jintuża għal skopijiet tal-ATS.
- (b) Il-bdoti ma għandhomx joperaw il-karatteristika IDENT sakemm ma jkunux mitlubin jagħmlu dan mill-ATS.
- (c) Hliet għal titjira fi spazju tal-ajru dezinjat mill-awtoritá kompetenti għall-operat b’mod obligatorju tat-transponder, inġenji tal-ajru mingħajr biżżejjed provvista elettrika huma eżentati mir-rekwiżit li joperaw it-transponder fil-hinjiet kollha.

SERA.13005 Issettjar tal-kodiċi tal-Modalità A tal-SSR transponder

- (a) Sabiex jindika li huwa f’sitwazzjoni ta’ kontinġenza speċifika, il-bdot tal-inġenju tal-ajru mġhammar bl-SSR għandu:
- (1) jagħzel il-Kodiċi 7700 biex jindika stat ta’ emergenza sakemm il-kontroll tat-traffiku tal-ajru ma jkunx idderieġa qabel il-bdot biex jopera t-transponder fuq kodiċi speċifikat. Fil-każ tal-ahhar, bdot jista’ madankollu jagħzel il-Kodiċi 7700 kull meta jkun hemm raġuni speċifika biex jemmen li dan jista’ jkun l-ahjar linja ta’ azzjoni;
- (2) jagħzel il-Kodiċi 7600 biex jindika stat ta’ falliment tal-komunikazzjoni tar-radju;
- (3) jipprova jagħzel il-Kodiċi 7500 biex jindika stat ta’ interferenza illegali; Jekk iċ-ċirkostanzi jitolbu dan, għandu jintuża minflok il-Kodiċi 7700.
- (b) Minbarra fil-każijiet deskritti f’(a) hawn fuq, il-bdot għandu:
- (1) jagħzel il-kodiċijiet skont l-istruzzjonijiet tal-unitá tal-ATS; jew
- (2) fin-nuqqas ta’ istruzzjonijiet mill-ATS relatati mal-issettjar tal-kodiċi, jagħzel il-kodiċi 2000 jew kodiċi ieħor kif preskritt mill-awtoritá kompetenti; jew
- (3) meta ma jkunux qegħdin jiġu riċevuti s-servizzi tat-traffiku tal-ajru, jagħzel il-kodiċi 7000 sabiex itejjeb id-detezzjoni ta’ inġenji tal-ajru mġhammra kif xieraq sakemm ma jkunx preskritt mod ieħor mill-awtoritá kompetenti.

- (c) Meta jkun osservat li l-kodiċi muri fuq id-displej tas-sitwazzjoni huwa differenti minn dak li kien assenjat lill-inġenju tal-ajru:
- (1) il-bdot għandu jkun mitlub jikkonferma l-kodiċi magħżul u, jekk is-sitwazzjoni titlob dan, jerga' jagħżel il-kodiċi korrett; u
 - (2) jekk id-diskrepanza bejn il-kodiċijiet assenjati u dawk murija tibqa' tippersisti, il-bdot jista' jkun mitlub iwaqqaf l-operazzjoni tat-transponder tal-inġenju tal-ajru. Il-pożizzjoni tal-kontroll li jmiss u kwalunkwe unità oħra affettwata li tuża SSR u/jew multilaterazzjoni (MLAT) fil-provvista ta' ATS għandha tkun informata kif xieraq.

SERA.13010 Informazzjoni derivata mill-altitudni skont il-pressure

- (a) Meta inġenju tal-ajru jgħorr tagħmir tal-Modalità C utilizzabbi, il-bdot għandu jopera din il-modalità kontinwament sakemm ma jkunx indikat mod iehor mill-kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (b) Sakemm ma jkunx stipulat mod iehor mill-awtorità kompetenti, il-verifika tal-informazzjoni dwar il-livell derivat mill-altitudni skont il-pressure murija lill-kontrollur għandha tkun effettwata mill-inqas darba minn kull unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru mghammra kif xieraq mal-ewwel kuntatt mal-inġenju tal-ajru kkonċernat jew, jekk dan mhuwiex fattibbli, malajr kemm jista' jkun possibbli minn dak iż-żmien 'il quddiem.

SERA.13015 Issettjar tal-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru tal-Modalità S tal-SSR transponder

- (a) L-inġenju tal-ajru mghammra bil-Modalità S li għandu karatteristika ta' identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru għandu jittrażmetti l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru kif speċifikat fil-Punt 7 tal-pjan tat-titjira tal-ICAO jew, meta ma jkun gie sottomess l-ebda pian ta' titjira, ir-registrazzjoni tal-inġenju tal-ajru.
- (b) Kull meta jiġi osservat fuq id-displej tas-sitwazzjoni li l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru trażmessa minn inġenju tal-ajru mghammra bil-Modalità S hija differenti minn dik mistennija mill-inġenju tal-ajru, il-bdot għandu jkun mitlub jikkonferma u, jekk meħtieġ, jerga' jdahhal l-identifikazzjoni korretta tal-inġenju tal-ajru.
- (c) Jekk, wara konferma mill-bdot li l-identifikazzjoni korretta tal-inġenju tal-ajru tkun giet issettjata fuq il-karatteristika tal-identifikazzjoni tal-Modalità S, id-diskrepanza tkompli teżisti, il-kontrollur għandu jiehu l-azzjonijiet li ġejjin:
- (1) jinforma l-bdot bid-diskrepanza persistenti;
 - (2) fejn possibbli, jikkoreġi t-tikketta li turi l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru fuq id-displej tas-sitwazzjoni; u
 - (3) jinnotifika l-pożizzjoni ta' kontroll li jmiss u lil kull unità oħra kkonċernata li tuża l-Modalità S għal skopijiet ta' identifikazzjoni li l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru trażmessa mill-inġenju tal-ajru hija żbaljata.

SERA.13020 Falliment tal-SSR transponder meta l-garr ta' transponder li jiffunzjona huwa obligatorju

- (a) Fil-każ ta' falliment tat-transponder wara t-tluq, l-unitajiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru għandhom jipprovaw jipprovdu għall-kontinwazzjoni tat-titjira sal-ajrudrom ta' destinazzjoni skont il-pjan tat-titjira. Il-bdoti jistgħu, madankollu, jkunu mistennija jikkonformaw ma' restrizzjonijiet speċifiċi.
- (b) Fil-każ ta' transponder li jkun falla u ma jstax jiġi restawrat qabel it-tluq, il-bdoti għandhom:
- (1) jinformaw l-ATS malajr kemm jista' jkun possibbli, preferibbilment billi jissottomettu pian ta' titjira;
 - (2) idahhlu fil-Punt 10 tal-formola tal-pjan tat-titjira tal-ICAO taht SSR il-karattru "N" għal transponder li ma jahdem xejn jew, fil-każ ta' transponder b'falliment parzjali, idahhlu l-karattru li jikkorrispondi mal-bqija tal-kapaċità tat-transponder; u
 - (3) ikunu konformi ma' kwalunkwe proċedura ppubblikata għat-talba ta' eżenzjoni mir-rekwiziti biex jingarr SSR transponder li jiffunzjona.

TAQSIMA 14

Proċeduri ta' komunikazzjoni bil-vuċi**SERA.14001 Ġenerali**

Frazzjiet standardizzati għandhom jintużaw fis-sitwazzjonijiet kollha li ġew speċifikati għalihom. Huwa biss meta l-frazzjiet standardizzati ma jistgħux iservu għal trażmissjoni mahsuba, li jista' jintuża lingwaġġ sempliċi.

SERA.14005 Kategoriji ta' messaġġi

- (a) Il-kategoriji tal-messaġġi ttrattati mis-servizz mobbli ajrunawtiku, u l-ordni ta' prijorità fl-istabbiliment tal-komunikazzjonijiet u t-trażmissjoni ta' messaġġi għandhom ikunu skont it-Tabella S14-1.

Tabella S14-1

Kategorija tal-messaġġi u l-ordni ta' prijorità tas-sinjali bir-radjutelefonija	Sinjal bir-radjutelefonija
(a) Sejhiet dwar periklu, messaġġi dwar periklu u komunikazzjoni bir-radju dwar periklu	MAYDAY
(b) Messaġġi ta' urġenza, inklużi messaġġi preċeduti minn sinjali ta' trasport medici	PAN PAN jew PAN PAN MEDICAL
(c) Komunikazzjonijiet relatati mas-sejba tad-direzzjoni	—
(d) Messaġġi ta' sikurezza tat-titjiriet	—
(e) Messaġġi meteoroloġiċi	—
(f) Messaġġi dwar ir-regolarità tat-titjiriet	—

- (b) Messaġġi dwar periklu u komunikazzjoni bir-radju dwar periklu għandhom jiġu ttrattati skont id-dispożizzjonijiet tal-punt SERA.14095.
- (c) Messaġġi ta' urġenza u komunikazzjoni bir-radju dwar urġenza, inklużi messaġġi preċeduti minn sinjal ta' trasport medici, għandhom jiġu ttrattati skont id-dispożizzjonijiet tal-punt SERA.14095.

SERA.14010 Messaġġi ta' sikurezza tat-titjiriet

Il-messaġġi ta' sikurezza tat-titjiriet għandhom jinkludu dawn li ġejjin:

- (a) messaġġi ta' moviment u ta' kontroll;
- (b) messaġġi li joriginaw minn operatur tal-inġenju tal-ajru jew minn inġenju tal-ajru, ta' thassib immedjat għal inġenju tal-ajru li qiegħed itir;
- (c) parir meteoroloġiku ta' thassib immedjat lil inġenju tal-ajru li qiegħed itir jew li wasal biex jitlaq (ikkomunikat b'mod individwali jew għax-xandir);
- (d) messaġġi oħrajn li jikkoncernaw l-inġenju tal-ajru li qiegħed itir jew li se jitlaq.

SERA.14015 Lingwa li trid tintuża fil-komunikazzjoni mill-ajru għall-art

- (a) Il-komunikazzjonijiet bir-radjutelefonija mill-ajru għall-art għandhom jitwettqu bl-Ingliż jew fil-lingwa normalment użata mill-istazzjon fuq l-art.

- (b) Il-lingwa Ingliża għandha tkun disponibbli, meta tintalab minn kwalunkwe inġenju tal-ajru, fl-istazzjonijiet kollha fuq l-art li jservu ajrudromi u rotot deżinjati użati mis-servizzi tal-ajru internazzjonali. Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor mill-awtorità kompetenti għal każijiet speċifiċi, għandu jintuża l-Ingliż għall-komunikazzjonijiet bejn l-unità tal-ATS u inġenju tal-ajru, f'ajrudromi b'aktar minn 50 000 moviment IFR internazzjonali fis-sena. L-Istati Membri, fejn fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, l-Ingliż huwa l-unika lingwa użata għall-komunikazzjonijiet bejn l-unità tal-ATS u l-inġenji tal-ajru f'ajrudromi bhal dawn, jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx ir-rekwiżit li jużaw l-Ingliż u jinformat il-Kummissjoni dwar dan. F'dak il-każ, daww l-Istati Membri għandhom, sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017, iwettqu studju dwar il-possibbiltà li jehtieġu l-użu tal-Ingliż għall-komunikazzjonijiet bejn l-unità tal-ATS u inġenju tal-ajru f'dawk l-ajrudromi għal raġunijiet ta' sikurezza, sabiex jevitaw inkursjonijiet ta' inġenji tal-ajru fuq runway okkupata jew riskji oħrajn għas-sikurezza, filwaqt li jqisu d-dispożizzjonijiet applikabbli tal-Unjoni u l-liġi nazzjonali dwar l-użu tal-lingwi. Dawn għandhom jagħmlu dak l-istudju pubbliku u jikkomunikaw il-konklużjonijiet tiegħu lill-Aġenzija u l-Kummissjoni.
- (c) Il-lingwi disponibbli f'stazzjon partikolari fuq l-art għandhom jiffurmaw parti mill-Pubblikazzjonijiet ta' Informazzjoni Ajrunawtika u informazzjoni oħra ajrunawtika ppubblikata li tikkonċerna facilitajiet bhal dawn.

SERA.14020 Ortografija tal-kliem fir-radjutelefonija

Meta jiġu spelluti nomi proprji, taqsiriet tas-servizz u kliem li l-ortografija tagħhom hija dubjuża fir-radjutelefonija, għandu jintuża l-alfabet fit-Tabella S14-2.

Tabella S14-2

L-Alfabet tal-Ortografija tar-Radjutelefonija

Ittra	Kelma	Pronunzja approssimattiva (rappreżentazzjoni fl-alfabet Latin)
A	Alfa	<u>AL</u> FAH
B	Bravo	<u>BRAH</u> VOH
C	Charlie	<u>CHAR</u> LEE jew <u>SHAR</u> LEE
D	Delta	<u>DELL</u> TAH
E	Echo	<u>ECK</u> OH
F	Foxtrot	<u>FOKS</u> TROT
G	Golf	GOLF
H	Hotel	HO <u>TELL</u>
I	India	<u>IN</u> DEE AH
J	Juliett	<u>JEW</u> LEE <u>ETT</u>
K	Kilo	<u>KEY</u> LOH

Ittra	Kelma	Pronunzja approssimattiva (rappreżentazzjoni fl-alfabet Latin)
L	Lima	<u>LEE</u> MAH
M	Mike	MIKE
N	November	NO <u>VEM</u> BER
O	Oscar	<u>OSS</u> CAH
P	Papa	PAH <u>PAH</u>
Q	Quebec	KEH <u>BECK</u>
R	Romeo	<u>ROW</u> ME OH
S	Sierra	SEE <u>AIR</u> RAH
T	Tango	<u>TANG</u> GO
U	Uniform	<u>YOU</u> NEE FORM jew <u>OO</u> NEE FORM
V	Victor	<u>VIK</u> TAH
W	Whiskey	<u>WISS</u> KEY
X	X-ray	<u>ECKS</u> RAY
Y	Yankee	<u>YANG</u> KEY
Z	Zulu	<u>ZOO</u> LOO

Fir-rappreżentazzjoni approssimattiva li tuża l-alfabet Latin, is-sillabi li jridu jiġu enfasizzati huma sottolinjati.

SERA.14025 Prinċipji li jirregolaw l-identifikazzjoni tar-rotot tal-ATS minbarra r-rotot standard tat-tluq u tal-wasla

(a) L-użu tad-deżinjaturi tar-rotot tal-ATS fil-komunikazzjonijiet:

- (1) Fil-komunikazzjonijiet bil-vuċi, l-ittra bażika ta' deżinjatur għandha tiġi mitkellma skont l-alfabet tal-ortografija kif iddefinit fit-Tabella S14-2.
- (2) Meta jintużaw il-prefissi K, U jew S, dawn għandhom, fil-komunikazzjonijiet bil-vuċi, jiġu mitkellma kif ġej:
 - (i) K — KOPTER
 - (ii) U — UPPER
 - (iii) S — SUPERSONIC

- (b) Il-kelma “kopter” għandha tiġi ppronunzjata bħal fil-kelma “helikopter” u l-kliem “upper” u “supersonic” bħal fil-lingwa Ingliża.

SERA.14026 Punti sinifikanti

Normalment biex issir referenza għall-punt sinifikanti fil-komunikazzjonijiet bil-vuċi, għandu jintuża l-isem fil-lingwaġġ sempliċi għal punti sinifikanti mmarkati mis-sit ta' għajnuna għan-navigazzjoni bir-radju, jew il-kodiċi tal-isem (name-code) uniku ta' hames ittri li jista' jiġi ppronunzjat għal punti sinifikanti mhux immarkati mis-sit ta' għajnuna għan-navigazzjoni bir-radju. Jekk ma jintużax l-isem bil-lingwaġġ sempliċi għas-sit ta' għajnuna għan-navigazzjoni bir-radju, dan għandu jiġi sostitwit mid-deżinjatur kodifikat li, fil-komunikazzjonijiet bil-vuċi, għandu jiġi mitkellem skont l-alfabet tal-ortografija.

SERA.14030 Użu ta' deżinjaturi għal rotot tat-tluq u tal-wasla ta' strumenti standard

Id-deżinjatur tal-lingwaġġ sempliċi għal rotot tat-tluq u tal-wasla ta' strumenti standard għandu jintuża fil-komunikazzjonijiet bil-vuċi.

SERA.14035 Trażmissjoni ta' numri fir-radjutelefonija

- (a) Trażmissjoni ta' numri

- (1) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni ta' sinjal tas-sejha ta' ingenu tal-ajru, l-orjentazzjonijiet, ir-runway, id-direzzjoni u l-velocità tar-rih għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament.
 - (i) Il-livelli ta' titjir għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, hlief għall-każ tal-livelli ta' titjir fmijiet shah.
 - (ii) Il-konfigurazzjoni tal-altimetru għandha tiġi trażmessa billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, hlief għall-każ ta' konfigurazzjoni ta' 1 000 hPa, li għandha tiġi trażmessa bhala “ONE THOUSAND” (elf wiehed).
 - (iii) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni tal-kodiċijiet tat-transponder għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament hlief li, meta l-kodiċijiet tat-transponder ikun fihom eluf shah biss, l-informazzjoni għandha tiġi trażmessa billi ċ-ċifra fin-numru ta' eluf tiġi ppronunzjata segwita mill-kelma “THOUSAND” (elf).
- (2) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni ta' informazzjoni oħra għajr dik deskritta fil-punt (a)(1) għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, hlief li n-numri kollha li fihom mijiet shah u eluf shah għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata fin-numru ta' mijiet jew eluf segwita mill-kelma “HUNDRED” (mija) jew “THOUSAND” (elf), kif xieraq. Kombinazzjonijiet ta' eluf u mijiet shah għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata fin-numru ta' eluf segwita mill-kelma “THOUSAND”, segwita min-numru ta' mijiet segwit mill-kelma “HUNDRED”.
- (3) Fil-każijiet fejn hemm hteġa li jiġi ċċarat n-numru trażmess bhala eluf shah u/jew mijiet shah, in-numru għandu jiġi trażmess billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament.
- (4) Meta tiġi pprovduta informazzjoni dwar ir-relazzjoni ma' oġġett jew mat-traffiku konfligġenti f'termini tal-arloġġ ta' tna-x il siegħa, l-informazzjoni għandha tingħata billi ċ-ċifri jiġu ppronunzjati flimkien bhala “TEN O'CLOCK” (l-għaxra) jew “ELEVEN O'CLOCK” (il-hdax).
- (5) Numri li fihom punt decimali għandhom jiġu trażmessi kif stipulat fil-punt (a)(1) bil-punt decimali f'sekwenza xierqa, indikat mill-kelma “DECIMAL” (decimali).
- (6) Is-sitt numri kollha tad-deżinjatur numeriku għandhom jintużaw biex jidentifikaw il-kanal li qieghed jittrażmetti fil-komunikazzjonijiet bir-radjutelefonija ta' Frekwenza Għolja Hafna (VHF), hlief fil-każ fejn kemm il-hames u s-sitt ċifri huma zero, f'liema każ għandhom jintużaw biss l-ewwel erba' ċifri.

SERA.14040 Pronunzja tan-numri

Meta l-lingwa użata għall-komunikazzjoni hija l-Ingliż, in-numri għandhom jiġu trażmessi bl-użu tal-pronunzja murija fit-Tabella S14-3:

Tabella S14-3

Numri jew elementi ta' numri	Pronunzja
0	ZE-RO
1	WUN
2	TOO
3	TREE
4	FOW-er
5	FIFE
6	SIX
7	SEV-en
8	AIT
9	NIN-er
10	TEN
11	EE-LE-VEN
12	TWELF
Decimal	DAY-SEE-MAL
Hundred	HUN-dred
Thousand	TOU-SAND

SERA.14045 Teknika tat-trażmissjoni

- (a) It-trażmissjonijiet għandhom jitwettqu b'mod konċiż f'ton konverżazzjonali normali.
- (b) Il-kliem u l-frazzjiet li ġejjin għandhom jintużaw fil-komunikazzjonijiet bir-radjutelefonija u għandhom ikollhom it-tifsira attribwita fit-Tabella S14-4:

Tabella S14-4

Frazi	Tifsira
ACKNOWLEDGE	"Ikkonfermali jekk irċevejtx u fhimtx dan il-messaġġ."
AFFIRM	"Iva."

Frazi	Tifsira
APPROVED	“Permess moghti għall-azzjoni proposta.”
BREAK	“B’dan nindika s-separazzjoni bejn il-porzjonijiet tal-messaġġ.”
BREAK BREAK	“B’dan nindika s-separazzjoni bejn il-messaġġi trażmessi lejn inġenji tal-ajru differenti f’ambjent traffikuż hafna.”
CANCEL	“Hassar l-awtorizzazzjoni trażmessa qabel.”
CHECK	“Eżamina sistema jew proċedura.”
CLEARED	“Awtorizzat biex tiproċedi bil-kundizzjonijiet speċifikati.”
CONFIRM	“Nitlob verifika ta’: (awtorizzazzjoni, istruzzjoni, azzjoni, informazzjoni).”
CONTACT	“Stabbilixxi komunikazzjonijiet ma’...”
CORRECT	“Veru” jew “Preċiż”.
CORRECTION	“Sar żball f’din it-trażmissjoni (jew il-messaġġ indikat). Il-verżjoni korretta hija...”
DISREGARD	“Injora.”
HOW DO YOU READ	“Kemm hija legġibbli t-trażmissjoni tiegħi?” (ara l-punt SERA.14070(c))
I SAY AGAIN	“Nirrepeti għal raġunijiet ta’ ċarezza jew ta’ enfasi.”
MAINTAIN	“Kompli skont il-kundizzjoni(jiet) speċifikati” jew fis-sens litterali.
MONITOR	“Isma fuq (il-frekwenza).”
NEGATIVE	“Le” jew “Permess mhux moghti” jew “Dan mhux korrett” jew “Mhux possibbli”.
OVER	“It-trażmissjoni tiegħi ntemmet, u nistenna risposta minn għandek.”
OUT	“Dan l-iskambju ta’ trażmissjonijiet intemm u mhi mistennija l-ebda risposta.”
READ BACK	“Irrepeti kollox, jew il-parti speċifikata, ta’ dan il-messaġġ lura lili eżattament kif ir- ċevejtu.”
RECLEARED	“Twettqet bidla għall-aħħar awtorizzazzjoni tiegħek u din l-awtorizzazzjoni l-ġdida tissupera l-awtorizzazzjoni preċedenti tiegħek jew parti minnha.”
REPORT	“Aghtini l-informazzjoni li ġeja...”
REQUEST	“Nixtieq inkun naf...” jew “Nixtieq nikseb...”
ROGER	“Irċevejt l-aħħar trażmissjoni tiegħek kollha.”

Frazi	Tifsira
SAY AGAIN	“Irrepeti l-ahhar trażmissjoni tiegħek kollha, jew il-parti li ġeja.”
SPEAK SLOWER	“Tkellem aktar bil-mod.”
STANDBY	“Stenna u nsejjahlek.”
UNABLE	“Ma nistax inkun konformi mat-talba, l-istruzzjoni jew l-awtorizzazzjoni tiegħek.”
WILCO	(<i>Taqsisra għal “will comply”</i>) “Nifhem il-messaġġ tiegħek u se nikkonformi miegħu.”
WORDS TWICE	(a) <i>Bhala talba</i> : “Il-komunikazzjoni hija diffiċli. Jekk jogħġbok ibgħat kull kelma, jew grupp ta’ kliem, darbtejn.” (b) <i>Bhala informazzjoni</i> : “Minhabba li l-komunikazzjoni hija diffiċli, kull kelma, jew grupp ta’ kliem, f’dan il-messaġġ se jintbagħat darbtejn.”

SERA.14050 Sinjali ta’ sejha bir-radjutelefonija għall-inġenji tal-ajru

(a) Sinjali tas-sejha kompluti:

Sinjal tas-sejha bir-radjutelefonija ta’ inġenju tal-ajru għandu jkun wiehed mit-tipi li ġejjin:

- (1) Tip a) — il-karattri li jikkorrispondu għall-immarkar tar-registrazzjoni tal-inġenju tal-ajru; jew
- (2) Tip b) — id-deżinjatur tat-telefonija tal-operatur tal-inġenju tal-ajru, segwit mill-ahhar erba’ karattri tal-immarkar tar-registrazzjoni tal-inġenju tal-ajru;
- (3) Tip c) — id-deżinjatur tat-telefonija tal-operatur tal-inġenju tal-ajru, segwit mill-identifikazzjoni tat-titjira.

(b) Sinjali tas-sejha mqassrin:

Is-sinjali tas-sejha bir-radjutelefonija tal-inġenju tal-ajru murija fil-punt (a), hlief għat-Tip c), jistgħu jitqassru fiċ-ċirkostanzi stipulati fil-punt SERA.14055(c). Is-sinjali tas-sejha mqassrin għandhom ikunu fil-forma li ġeja:

- (1) Tip a) — l-ewwel karattru tar-registrazzjoni u mill-inqas l-ahhar żewġ karattri tas-sinjal tas-sejha;
- (2) Tip b) — id-deżinjatur tat-telefonija tal-operatur tal-inġenju tal-ajru, segwit mill-ahhar żewġ karattri tas-sinjal tas-sejha;
- (3) Tip c) — l-ebda forma mqassra.

SERA.14055 Proċeduri tar-radjutelefonija

(a) Inġenju tal-ajru ma għandux ibiddel it-tip tas-sinjal tas-sejha bir-radjutelefonija tiegħu matul titjira, hlief temporanjament fuq l-istruzzjoni tal-unità tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru fl-interessi tas-sikurezza. Hlief għal raġunijiet ta’ sikurezza, ma għandha ssir l-ebda trażmissjoni lejn inġenju tal-ajru matul it-tluġ, matul l-ahhar parti tal-avvicinament finali jew matul it-tidwir għal-landjar.

(b) Stabbiliment ta’ komunikazzjonijiet bir-radjutelefonija

- (1) Waqt l-istabbiliment ta’ komunikazzjoni għandhom jintużaw dejjem s-sinjali tas-sejha bir-radjutelefonija kompluti. Waqt l-istabbiliment ta’ komunikazzjoni, l-inġenju tal-ajru għandu jibda s-sejha tiegħu bid-deżinjazzjoni tal-istazzjon li qiegħed jirċievi s-sejha, segwita mid-deżinjazzjoni tal-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha.

- (2) It-tweġiba għas-sejhiet imsemmijin hawn fuq għandha tuża s-sinjali tas-sejha tal-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha, segwit mis-sinjali tas-sejha tal-istazzjon li qiegħed iwieġeb, li għandu jittqies bħala stedina biex jipproċedu bit-trażmissjoni mill-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha. Għal trasferimenti ta' komunikazzjoni f'unità tal-ATS waħda, is-sinjali tas-sejha tal-unità tal-ATS jista' jithalla barra, meta jkun awtorizzat jagħmel dan mill-awtorità kompetenti.
- (3) Il-komunikazzjonijiet għandhom jibdew b'sejha u tweġiba meta jkun mixtieq li jiġi stabbilit kuntatt, hlief li, meta jkun hemm ċertezza li l-istazzjon li qiegħed jirċievi s-sejha se jirċievi s-sejha, l-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha jista' jitrażmetti l-messaġġ, minghajr ma jistenna tweġiba mill-istazzjon li qiegħed jirċievi s-sejha.
- (c) Komunikazzjonijiet tar-radjutelefonija sussegwenti:
- (1) Sinjali tas-sejha bir-radjutelefonija mqassrin, kif stipulat fil-punt SERA.14050(b), għandhom jintużaw biss wara li tkun giet stabbilita komunikazzjoni sodisfaċenti u sakemm dan ma johloqx konfużjoni. Inġenju tal-ajru għandu juża s-sinjali tas-sejha mqassar tiegħu biss wara li jkun gie indirizzat b'dan il-mod mill-istazzjon ajrunawtiku.
- (2) Meta johorġu awtorizzazzjonijiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru u jaqraw lura awtorizzazzjonijiet bħal dawn, il-kontrolluri u l-bdoti dejjem għandhom iżidu s-sinjali tas-sejha tal-inġenju tal-ajru li għalih tapplika l-awtorizzazzjoni. Hlief għal dawk l-okkażjonijiet, il-komunikazzjoni bidirezzjonali kontinwa wara li jkun gie stabbilit kuntatt għandha tkun permessa minghajr identifikazzjoni jew sejha ulterjuri sakemm jintemm il-kuntatt.

SERA.14060 Trasferiment ta' komunikazzjonijiet VHF

- (a) Inġenju tal-ajru għandu jiġi avżat mill-unità tal-ATS xierqa biex jittrasferixxi minn frekwenza tar-radju partikolari għal oħra skont il-proċeduri miftiehma. Fin-nuqqas ta' tali parir, l-inġenju tal-ajru għandu jinnotifika l-unità tal-ATS qabel ma jsehh tali trasferiment.
- (b) Meta jstabbilixxi l-kuntatt inizjali fuq, jew meta jitlaq minn, frekwenza VHF, inġenju tal-ajru għandu jitrażmetti tali informazzjoni skont kif stipulat mill-ANSP responsabbli għall-provvista ta' servizzi u approvat mill-awtorità kompetenti.

SERA.14065 Proċeduri tar-radjutelefonija għal bidla fil-kanal tal-komunikazzjoni bil-vuċi mill-ajru għall-art

- (a) Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor mill-ANSP responsabbli għall-provvista ta' servizzi u approvat mill-awtorità kompetenti, is-sejha inizjali lill-unità tal-ATS wara bidla fil-kanal tal-komunikazzjoni bil-vuċi mill-ajru għall-art għandu jkun fiha l-elementi li ġejjin:
- (1) id-deżinjazzjoni tal-unità tal-ATS li qiegħda tircievi s-sejha;
- (2) is-sinjali tas-sejha u, għal inġenju tal-ajru li huwa fil-kategorija ta' turbolenza tar-radda severa, il-kelma "Heavy" (severa) jew "Super" jekk dak l-inġenju tal-ajru gie identifikat bħala tali mill-awtorità kompetenti;
- (3) il-livell, inkluż il-livelli ta' fejn għaddej u dawk awtorizzati, jekk ma jinżammx il-livell awtorizzat;
- (4) il-velocità, jekk assenjata mill-kontroll tat-traffiku tal-ajru; u
- (5) elementi addizzjonali, kif meħtieġ mill-ANSP responsabbli għall-provvista ta' servizzi u approvat mill-awtorità kompetenti.
- (b) Il-bdoti għandhom jipprovdu l-informazzjoni dwar il-livell fl-eqreb 30 m jew 100 pied shah kif indikat fuq l-altimetru tal-bdot.
- (c) Is-sejha inizjali lit-torri ta' kontroll tal-ajrudrom
- Għal inġenji tal-ajru li huma pprovduti bis-servizz ta' kontroll tal-ajrudrom, is-sejha inizjali għandu jkun fiha:
- (1) id-deżinjazzjoni tal-unità tal-ATS li qiegħda tircievi s-sejha;
- (2) is-sinjali tas-sejha u, għal inġenju tal-ajru li huwa fil-kategorija ta' turbolenza tar-radda severa, il-kelma "Heavy" jew "Super" jekk dak l-inġenju tal-ajru gie identifikat bħala tali mill-awtorità kompetenti;
- (3) il-pożizzjoni; u

- (4) elementi addizzjonali, kif mehtieg mill-ANSP responsabbli għall-provvista ta' servizzi u approvat mill-awtorità kompetenti.

SERA.14070 Proċeduri tal-ittestjar

- (a) Il-forma tat-trażmissjonijiet tal-ittestjar għandha tkun kif ġej:
- (1) l-identifikazzjoni tal-istazzjon li qiegħed jirċievi s-sejha;
 - (2) l-identifikazzjoni tal-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha;
 - (3) il-kliem "RADIO CHECK";
 - (4) il-frekwenza li qiegħda tintuża.
- (b) It-tweġiba għal trażmissjoni tal-ittestjar għandha tkun kif ġej:
- (1) l-identifikazzjoni tal-istazzjon li qiegħed jitlob it-test;
 - (2) l-identifikazzjoni tal-istazzjon li qiegħed iwieġeb;
 - (3) informazzjoni dwar il-leggibbiltà tal-istazzjon li qiegħed jitlob it-trażmissjoni tal-ittestjar.
- (c) Meta jitwettqu t-testijiet, għandha tintuża l-iskala ta' leggibbiltà li ġejja:

Skala ta' leggibbiltà

- (1) 1 Mhux leggibbli
- (2) 2 Leggibbli ximindaqqiet
- (3) 3 Leggibbli iżda b'diffikultà
- (4) 4 Leggibbli
- (5) 5 Perfettament leggibbli

SERA.14075 Skambju ta' komunikazzjonijiet

- (a) Il-komunikazzjonijiet għandhom ikunu konċiżi u mhux ambigwi, u jużaw il-frazzjonijiet standard kull meta dan huwa possibbli.
- (1) Meta jiġi trażmess minn inġenju tal-ajru, il-konferma tar-riċevuta ta' messagg għandha tinkludi s-sinjal tas-sejha ta' dak l-inġenju tal-ajru.
 - (2) Meta l-konferma tar-riċevuta tiġi trażmessa minn unità tal-ATS lil inġenju tal-ajru, din għandha tinkludi s-sinjal tas-sejha tal-inġenju tal-ajru, segwit jekk meqjus neċessarju, mis-sinjal tas-sejha tal-unità tal-ATS.
- (b) Tmiem tal-konverżazzjoni.

Konverżazzjoni bir-radju telefonija għandha tiġi mitmuma mill-unità tal-ATS li qiegħda tircievi s-sejha jew mill-inġenju tal-ajru li juża s-sinjal tas-sejha tiegħu.

- (c) Korrezzjonijiet u ripetizzjonijiet
- (1) Meta jkun sar żball fit-trażmissjoni, għandha tingħad il-kelma "CORRECTION" (korrezzjoni), jiġi ripetut l-aħhar grupp jew frazi korrett/a, u mbagħad tiġi trażmessal-verzjoni korretta.
 - (2) Jekk korrezzjoni ssir l-aħjar bir-ripetizzjoni tal-messagg shiħ, għandha tintuża l-frazi "CORRECTION, I SAY AGAIN" (korrezzjoni, nirrepeti) qabel il-messagg li qiegħed jiġi trażmess għat-tieni darba.
 - (3) Jekk l-istazzjon li qiegħed jirċievi s-sejha għandu dubju dwar il-korrettezza tal-messagg li rċieva, għandha tintalab ripetizzjoni shiha jew parzjali.

- (4) Jekk hija meħtieġa r-ripetizzjoni ta' messaggġ shih, għandhom jiġu mitkellma l-kliem "SAY AGAIN" (irrepeti). Jekk hija meħtieġa ripetizzjoni ta' parti minn messaggġ, il-frazi: "SAY AGAIN ALL BEFORE..." (l-ewwel kelma riċevuta b'mod sodisfaċenti)" għandha tintuża; jew "SAY AGAIN...(il-kelma qabel il-parti nieqsa) TO...(il-kelma wara l-parti nieqsa)"; jew "SAY AGAIN ALL AFTER...(l-aħhar kelma riċevuta b'mod sodisfaċenti)".
- (d) Jekk, fil-verifika tal-korrettezza ta' ripetizzjoni, ikunu nnotati punti mhux korretti, il-kliem "NEGATIVE I SAY AGAIN" (negattiv nerġa' ngħid) għandhom jiġu trażmessi wara li tintemm ir-ripetizzjoni segwiti mill-verżjoni korretta tal-punti kkonċernati.

SERA.14080 Għassa tal-komunikazzjonijiet/Siġhat ta' servizz

- (a) Matul titjira, ingenu tal-ajru għandu jżomm l-għassa mitluba mill-awtorità kompetenti u ma għandux jieqaf minn din, hlief għal raġunijiet ta' sikurezza, mingħajr ma jinforma l-unità tal-ATS ikkonċernata.
- (1) Inġenju tal-ajru fuq titjiriet twal fuq l-ilma jew titjiriet fuq żoni deżinjati li fuqhom il-garr ta' trażmettitur lokalizzatur tal-emerġenza (ELT) huwa meħtieġ, għandu jgħasses kontinwament il-frekwenza ta' emerġenza tal-VHF 121,5 MHz, hlief għal daww il-perjodi meta l-inġenju tal-ajru jwettqu komunikazzjonijiet fuq kanali oħrajn tal-VHF jew meta l-limitazzjonijiet tat-tagħmir fl-ajru jew id-doveri tal-kabina tal-bdot ma jippermettux tgħassis simultanju ta' żewġ kanali.
- (2) L-inġenju tal-ajru għandhom jgħassu kontinwament il-frekwenza ta' emerġenza tal-VHF 121,5 MHz fiż-żoni jew fuq rotot fejn teżisti l-possibbiltà ta' interċettazzjoni ta' inġenju tal-ajru jew sitwazzjonijiet oħrajn perikolużi, u jkun għe stabbilit rekwiżit mill-awtorità kompetenti.
- (b) Stazzjonijiet ajrunawtiċi għandhom jgħassu kontinwament bis-smiġh il-kanal ta' emerġenza tal-VHF 121,5 MHz tul is-siġhat ta' servizz tal-unitajiet li huwa installat fihom. Fejn ikunu jinsabu flimkien żewġ stazzjonijiet bħal dawn jew iktar, l-għassa bis-smiġh tal-frekwenza 121,5 Mhz f'wahda minnhom għandha tissodisfa dak ir-rekwiżit.
- (c) Meta jkun meħtieġ li inġenju tal-ajru jew unità tal-ATS tissospendi l-operat għal kwalunkwe raġuni, din għandha, jekk ikun possibbli, tinforma dwar dan lill-istazzjonijiet l-oħrajn ikkonċernati, u tagħtihom il-hin meta huwa mistenni li dak l-operat jerġa' jibda. Meta jerġa' jibda l-operat, l-istazzjonijiet l-oħrajn ikkonċernati għandhom ikunu informati dwar dan. Meta jkun meħtieġ li l-operat jiġi sospiz lil hinn mill-hin speċifikat fl-avviż originali, il-hin rivedut tat-tkomplija tal-operat għandu, jekk dan ikun possibbli, jiġi trażmess fil-hin speċifikat fil-bidu jew qrib tiegħu.

SERA.14085 Użu ta' trażmissjoni għamja

- (a) Meta inġenju tal-ajru ma jirnexxilux jistabbilixxi kuntatt fuq il-kanal iddeżinjat, fuq il-kanal użat qabel jew fuq kanal ieħor xieraq għar-rotta, u jonqos milli jistabbilixxi komunikazzjoni mal-unità tal-ATS, ma' unità tal-ATS oħra jew ma' inġenju tal-ajru ieħor wara li jkun uża l-mezzi kollha disponibbli, l-inġenju tal-ajru għandu jitrażmetti l-messaggġ tiegħu darbtejn fuq il-kanal(i) deżinjat(i), preċedut mill-frazi "TRANSMITTING BLIND" (din hija trażmissjoni għamja) u, jekk ikun meħtieġ, jinkludi d-destinatarju(i) li għalih(hom) huwa maħsub il-messaggġ.
- (b) Meta inġenju tal-ajru ma jistax jistabbilixxi komunikazzjoni minhabba falliment tar-riċevitur, dan għandu jitrażmetti rapporti fil-hinijiet skedati, jew il-pożizzjonijiet, fuq il-kanal li qiegħed jintuża preċeduti mill-frazi "TRANSMITTING BLIND DUE TO RECEIVER FAILURE" (din hija trażmissjoni għamja minhabba falliment tar-riċevitur). L-inġenju tal-ajru għandu:
- (1) jitrażmetti l-messaggġ maħsub, u jsegwih b'ripetizzjoni shiha;
- (2) javża l-hin tat-trażmissjoni maħsuba li jmiss;
- (3) meta jkun ipprovdut b'ATS, jitrażmetti l-informazzjoni dwar l-intenzjoni tal-bdot fil-kmand rigward il-kontinwazzjoni tat-titjira.

SERA.14087 Użu tat-teknika tar-repetizzjoni tal-komunikazzjoni bir-rilej

- (a) Meta unità tal-ATS ma tkunx tista' tistabbilixxi kuntatt ma' inġenju tal-ajru wara sejhiet fuq il-frekwenzi li l-inġenju tal-ajru huwa maħsub li qiegħed jisma', din għandha:
- (1) titlob lil unitajiet tal-ATS oħrajn biex jagħtu għajnuna billi jsejhu l-inġenju tat-traffiku u biex jerġgħu jibgħatu l-messaggġi ta' komunikazzjoni bir-rilej jekk meħtieġ; u

- (2) titlob inġenji tal-ajru fuq ir-rotta biex jippruvaw jistabbilixxu komunikazzjoni mal-inġenju tal-ajru u biex jerġgħu jibgħatu l-messaġġi ta' komunikazzjoni bir-rilej, jekk mehtieg.
- (b) Id-dispożizzjonijiet tal-punt (a) għandhom jiġu applikati wkoll:
- (1) fuq talba tal-unità tal-ATS ikkonċernata;
- (2) meta komunikazzjoni mistennija minn inġenju tal-ajru ma tkunx giet riċevuta f'perjodu ta' żmien u huwa suspettat każ ta' falliment tal-komunikazzjoni.

SERA.14090 Proċeduri speċifiċi tal-komunikazzjoni

(a) Moviment tal-vetturi

Il-frazzjologġija għall-moviment tal-vetturi, minbarra t-trakters tal-irmonk, fuq iż-żona ta' mmanuvrar għandhom ikunu l-istess bhal dawk użati għall-moviment ta' inġenju tal-ajru, hlief għal istruzzjonijiet ta' taxiing, fliema każ il-kelma "PROCEED" (ipproċedi) għandha tiġi mibdula bil-kelma "TAXI" fil-komunikazzjoni mal-vetturi.

(b) Is-servizz ta' konsulenza tat-traffiku tal-ajru

Is-servizz ta' konsulenza tat-traffiku tal-ajru ma jagħtix "awtorizzazzjonijiet" iżda biss "informazzjoni ta' konsulenza" u għandu juża l-kelma "nirakkomanda" jew "nissuġġerixxi" meta jipproponi azzjoni lil inġenju tal-ajru.

(c) Indikazzjoni ta' kategorija ta' turbolenza tar-radda severa

- (1) Għal inġenju tal-ajru fil-kategorija ta' turbolenza tar-radda severa, il-kelma "Heavy" (severa) għandha tiġi inkluża minnufih wara s-sinjal tas-sejha tal-inġenju tal-ajru fil-kuntatt inizjali bir-radjutelefonija bejn it-tali inġenju tal-ajru u l-unitajiet tal-ATS.
- (2) Għal inġenju tal-ajru speċifiku fil-kategorija ta' turbolenza tar-radda severa, kif identifikat mill-awtorità kompetenti, il-kelma "Super" għandha tiġi inkluża minnufih wara s-sinjal tas-sejha tal-inġenju tal-ajru fil-kuntatt inizjali bir-radjutelefonija bejn it-tali inġenju tal-ajru u l-unitajiet tal-ATS.

(d) Proċeduri relatati ma' devjazzjoni għat-temp

Meta bdot jibda komunikazzjonijiet mal-kontroll tat-traffiku tal-ajru, jista' jikseb risposta rapida billi jgħid "WEATHER DEVIATION REQUIRED" (hija mehtieġa devjazzjoni għat-temp) biex jindika li huwa mixtieq li jinghata prijorità fuq il-frekwenza u għal rispons tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru. Meta mehtieg, il-bdot għandu jibda komunikazzjonijiet bl-użu tas-sejha ta' urġenza "PAN PAN" (preferibbilment mitkellma tliet darbiet).

SERA.14095 Proċeduri ta' komunikazzjoni bir-radjutelefonija f'każ ta' periklu u ta' urġenza

(a) Ġenerali

- (1) Il-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu u dwar urġenza għandha tinkludu l-messaġġi kollha bir-radjutelefonija relatati mal-kundizzjonijiet ta' periklu u ta' urġenza rispettivament. Il-kundizzjonijiet ta' periklu u ta' urġenza huma ddefiniti bħala:
- (i) *Periklu*: kundizzjoni ta' theddid minn periklu serju u/jew imminenti u ta' htieġa ta' assistenza immedjata.
- (ii) *Urġenza*: kundizzjoni li tikkonċerna s-sikurezza ta' inġenju tal-ajru jew vettura ohra, jew ta' xi persuna abbord jew fil-viċinanza, iżda li ma tehtieġx assistenza immedjata.
- (2) Is-sinjal ta' periklu bir-radjutelefonija "MAYDAY" u s-sinjal ta' urġenza bir-radjutelefonija "PAN PAN" għandu jintuża fil-bidu tal-ewwel komunikazzjoni dwar periklu u dwar urġenza rispettivament. Fil-bidu ta' kwalunkwe komunikazzjoni sussegwenti ta' messaġġi bir-radju dwar periklu u dwar urġenza, għandu jkun permess li jintużaw is-sinjali ta' periklu u ta' urġenza bir-radjutelefonija.
- (3) L-oriġinatur tal-messaġġi indirizzati lejn inġenju tal-ajru f'kundizzjoni ta' periklu jew ta' urġenza għandu jirrestringi għal-livell minimu n-numru u l-volum u l-kontenut ta' tali messaġġi skont kif mehtieġ mill-kundizzjoni.

- (4) Jekk ma jsir l-ebda rikonoxximent ta' messagg dwar periklu jew ta' urgenza mill-unità tal-ATS indirizzata mill-inġenju tal-ajru, unitajiet oħrajn tal-ATS għandhom jagħtu għajna kif stipulat fil-punti (b)(2) u (b)(3) rispettivament.
- (5) Il-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu u dwar urgenza normalment għandha tinzamm fuq il-frekwenza li fuqha t-tali komunikazzjoni bir-radju tista' tibda sakemm ma jitqiesx li tista' tinghata għajna aħjar jekk dik il-komunikazzjoni bir-radju tiġi ttrasferita fuq frekwenza oħra.
- (6) Fil-każijiet ta' komunikazzjonijiet dwar periklu u ta' urgenza, b'mod ġenerali, it-trażmissjonijiet bir-radju telefonija għandhom isiru bil-mod u b'mod distint, u kull kelma tiġi ppronunzjata b'mod ċar sabiex tiġi ffaċilitata t-traskrizzjoni tagħhom.
- (b) Komunikazzjonijiet dwar periklu bir-radju telefonija
- (1) Azzjoni mill-inġenju tal-ajru f'periklu
- Minbarra li jiġi ppreċedut mis-sinjal ta' periklu bir-radju telefonija "MAYDAY" skont il-punt (a)(2), preferibbilment mitkellem tliet darbiet, il-messagg ta' periklu li għandu jintbagħat minn inġenju tal-ajru f'periklu għandu:
- (i) ikun fuq il-frekwenza mill-ajru għall-art fl-użu dak il-hin;
- (ii) jikkonsisti minn kemm-il wiehed mill-elementi possibbli li ġejjin mitkellma b'mod distint u, jekk possibbli, fl-ordni li ġeja:
- (A) l-isem tal-unità tal-ATS indirizzata (skont kemm jippermettu l-hin u ċ-ċirkostanzi);
- (B) l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru;
- (C) in-natura tal-kundizzjoni ta' periklu;
- (D) l-intenzjoni tal-bdot fil-kmand;
- (E) il-pożizzjoni, il-livell u l-orjentazzjoni kurrenti.
- (2) L-azzjoni mill-unità tal-ATS indirizzata jew mill-ewwel unità tal-ATS li tikkonferma l-messagg dwar periklu
- L-unità tal-ATS indirizzata minn inġenju tal-ajru f'periklu, jew l-ewwel unità tal-ATS li tikkonferma l-messagg dwar periklu, għandha:
- (i) tikkonferma minnufih il-messagg dwar periklu;
- (ii) tiegħu kontroll tal-komunikazzjonijiet jew tittrasferixxi b'mod speċifiku u ċar dik ir-responsabbiltà, filwaqt li tavża lill-inġenju tal-ajru jekk isir trasferiment; u
- (iii) tiegħu azzjoni immedjata biex tiżgura li l-informazzjoni kollha meħtieġa tkun disponibbli, malajr kemm jista' jkun:
- (A) lill-unità tal-ATS ikkonċernata;
- (B) lill-operatur tal-inġenju tal-ajru kkonċernat, jew ir-rappreżentant tiegħu, skont arrangamenti prestabbiliti;
- (iv) twissi unitajiet oħrajn tal-ATS, kif xieraq, sabiex timpedixxi t-trasferiment tal-komunikazzjoni bir-radju għal fuq il-frekwenza tal-komunikazzjoni dwar il-periklu.
- (3) Impożizzjoni ta' silenzju
- (i) L-inġenju tal-ajru f'periklu, jew l-unità tal-ATS fil-kontroll tat-traffiku f'periklu, għandu jkun permess jimponi silenzju, fuq l-istazzjonijiet kollha tas-servizzi mobbli fiż-żona jew fuq kwalunkwe stazzjon li jinterferixxi mal-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu. Din għandha tindirizza dawn l-istruzzjonijiet "lill-istazzjonijiet kollha" jew lil stazzjon wiehed biss, skont iċ-ċirkostanzi. Fi kwalunkwe każ, għandha tuża:
- (A) "STOP TRANSMITTING" (tibqgħux tittrażmettu);
- (B) is-sinjal ta' periklu bir-radju telefonija "MAYDAY".

- (ii) L-użu tas-sinjali speċifikati fil-punt (b)(3)(i) għandhom ikunu riżervati għall-inġenju tal-ajru f'periklu u għall-unità tal-ATS li qiegħda tikkontrolla l-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu.
- (4) L-azzjoni mill-unitajiet tal-ATS/inġenji tal-ajru l-oħrajn kollha
- (i) Il-komunikazzjonijiet dwar periklu għandhom prijorità assoluta fuq il-komunikazzjonijiet l-oħrajn kollha u l-unitajiet tal-ATS/inġenji tal-ajru li jafu bihom ma għandhomx jitrażmettu fuq il-frekwenza kkonċernata dment li:
- (A) il-periklu tiġi kkanċellata jew il-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu tintemm;
- (B) il-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu tkun ġiet ittrasferita fuq frekwenzi oħrajn;
- (C) l-unità tal-ATS li tikkontrolla l-komunikazzjonijiet tagħti permess;
- (D) trid tagħti l-ghajjnuna hija stess.
- (ii) Kull unità tal-ATS/inġenju tal-ajru li jaf bil-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu, u li ma jistax jagħti ghajjnuna hu stess lill-inġenju tal-ajru f'periklu, għandu madankollu jkompli jisma' lit-tali komunikazzjoni bir-radju sakemm huwa evidenti li qiegħda tingħata l-assistenza.
- (5) Terminazzjoni tal-komunikazzjonijiet dwar periklu u tas-silenzju
- (i) Meta inġenju tal-ajru ma jibqax f'periklu, dan għandu jitrażmetti messaġġ biex jikkancella l-kundizzjoni ta' periklu.
- (ii) Meta unità tal-ATS li tkun ikkontrollat il-komunikazzjoni dwar periklu ssir taf li l-kundizzjoni ta' periklu ntemmet, din għandha tiehu azzjoni immedjata biex tiżgura li din l-informazzjoni tkun disponibbli, malajr kemm jista' jkun:
- (A) lill-unitajiet tal-ATS ikkonċernati;
- (B) lill-operatur tal-inġenju tal-ajru kkonċernat, jew ir-rappreżentant tiegħu, skont arrangamenti prestabbiliti.
- (iii) Il-komunikazzjoni dwar periklu u dwar kundizzjonijiet ta' silenzju għandhom jiġi mitmuma bit-trażmissjoni ta' messaġġ, li jinkludi l-kliem "DISTRESS TRAFFIC ENDED" (il-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu intemmet), fuq il-frekwenza jew frekwenzi li qiegħdin jintużaw għall-komunikazzjoni bir-radju dwar periklu. Il-messaġġ għandu joriġina biss mill-unità tal-ATS li qiegħda tikkontrolla l-komunikazzjonijiet meta, wara li tirċievi l-messaġġ stipulat fil-punt (b)(5)(i), tkun awtorizzata tagħmel dan mill-awtorità kompetenti.
- (c) Komunikazzjonijiet ta' urġenza bir-radjutelefonija
- (1) Azzjoni mill-inġenju tal-ajru li jirrapporta kundizzjoni ta' urġenza hlief kif indikat fil-punt (c)(4)
- Minbarra li jiġi ppreċedut mis-sinjali ta' urġenza bir-radjutelefonija "PAN PAN" skont il-punt (a)(2), preferibbilment mitkellem tliet darbiet u kull kelma tal-grupp tkun ippronunzjata bhall-kelma Franċiża "panne", il-messaġġ ta' urġenza li għandu jintbagħat minn inġenju tal-ajru f'kundizzjoni ta' urġenza għandu:
- (i) ikun fuq il-frekwenza mill-ajru għall-art fl-użu dak iż-żmien;
- (ii) jikkonsisti minn kemm-il wiehed mill-elementi meħtieġa li ġejjin mitkellma b'mod distint u, jekk possibbli, fl-ordni li ġejja:
- (A) l-isem tal-unità tal-ATS indirizzata;
- (B) l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru;
- (C) in-natura tal-kundizzjoni ta' urġenza;
- (D) l-intenzjoni tal-bdot fil-kmand;
- (E) il-pożizzjoni, il-livell u l-orjentazzjoni kurrenti;
- (F) kull informazzjoni oħra utli.

(2) L-azzjoni mill-unità tal-ATS indirizzata jew mill-ewwel unità tal-ATS li tirrikonoxxi l-messaġġ ta' urġenza

L-unità tal-ATS indirizzata minn ingenu tal-ajru f'kundizzjoni ta' urġenza, jew l-ewwel unità tal-ATS li tikkonferma l-messaġġ ta' urġenza, għandha:

- (i) tirrikonoxxi l-messaġġ ta' urġenza;
- (ii) tiegħu azzjoni immedjata biex tiżgura li l-informazzjoni kollha meħtieġa tkun disponibbli, malajr kemm jista' jkun:
 - (A) lill-unità tal-ATS ikkonċernata;
 - (B) lill-operatur tal-ingenu tal-ajru kkonċernat, jew ir-rappreżentant tiegħu, skont arranġamenti prestabbiliti;
- (iii) jekk meħtieġ, teżerċita kontroll tal-komunikazzjonijiet.

(3) L-azzjoni mill-unitajiet tal-ATS/ingeni tal-ajru l-oħrajn kollha

Il-komunikazzjonijiet ta' urġenza għandhom prijorità fuq il-komunikazzjonijiet l-oħrajn kollha hlief komunikazzjonijiet dwar periklu u l-unitajiet tal-ATS/ingeni tal-ajru kollha għandhom jiehdu hsieb li ma jinterferixxux mat-trażmissjoni tal-komunikazzjoni bir-radju dwar urġenza.

(4) L-azzjoni minn ingenu tal-ajru użat għal trasport medici

- (i) L-użu tas-sinjal deskritt fil-punt (c)(4)(ii) għandu jindika li l-messaġġ li jsegwi jikkonċerna trasport mediku protett skont il-Konvenzjonijiet ta' Ginevra tal-1949 u Protokoll Addizzjonali.
- (ii) Għall-finijiet tat-tħabbir u l-identifikazzjoni ta' ingenu tal-ajru użat għal trasport medici, trażmissjoni tas-sinjal ta' urġenza bir-radjutelefonija "PAN PAN", preferibbilment mitkellem tliet darbiet, u kull kelma tal-grupp ippronunzjata bhall-kelma Franciża "panne", għandha tkun segwita mis-sinjal bir-radjutelefonija għat-trasporti medici "MAY-DEE-CAL", ippronunzjat skont il-Franciż "médical". L-użu tas-sinjali deskritti hawn fuq jindika li l-messaġġ li jsegwi jikkonċerna trasport mediku protett.

Il-messaġġ għandu jwassal id-dejta li ġeja:

- (A) is-sinjal tas-sejha jew mezzi oħrajn rikonoxxuti ta' identifikazzjoni tat-trasporti medici;
- (B) il-pożizzjoni tat-trasporti medici;
- (C) in-numru u t-tip tat-trasporti medici;
- (D) ir-rotta prevista;
- (E) il-hin stmat fuq ir-rotta u tat-tluq u l-wasla, kif xieraq; u
- (F) kull informazzjoni oħra bhall-altitudni tat-titjira, il-frekwenzi tar-radju mghassa, il-lingwi użati u l-modalitajiet u l-kodicijiet tar-radar ta' sorveljanza sekondarju.

(5) L-azzjoni mill-unitajiet tal-ATS indirizzati, jew minn stazzjonijiet oħrajn li qeghdin jirċievu messaġġ dwar trasport medici

Id-dispożizzjonijiet tal-punti (c)(2) u (c)(3) għandhom japplikaw kif xieraq għall-unitajiet tal-ATS li jirċievu messaġġ ta' trasport medici.”;

(26) L-Appendiċi 1 huwa emendat kif ġej:

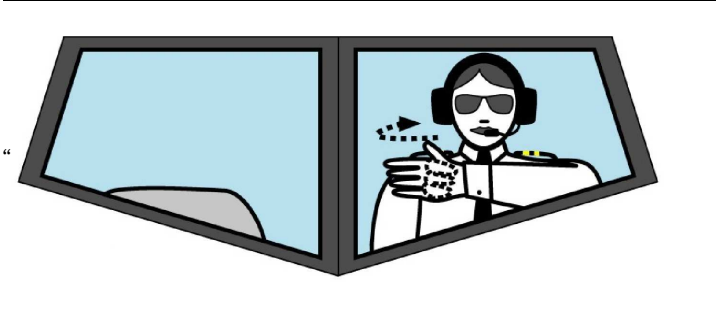
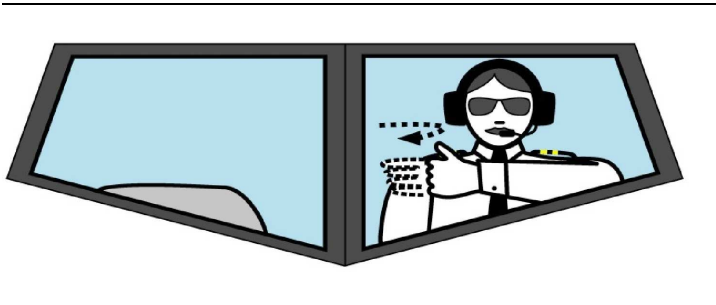
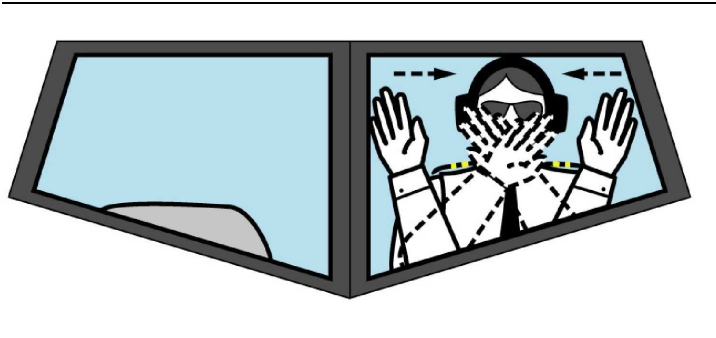
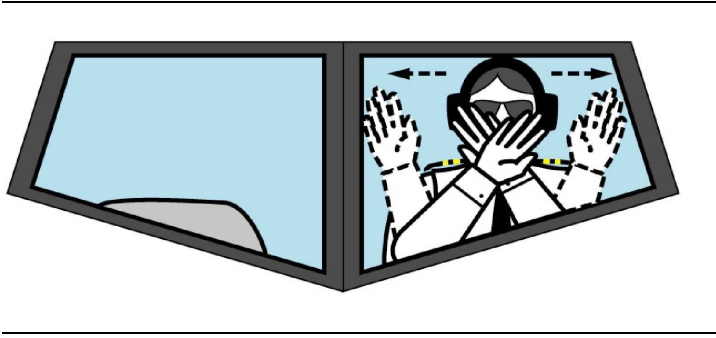
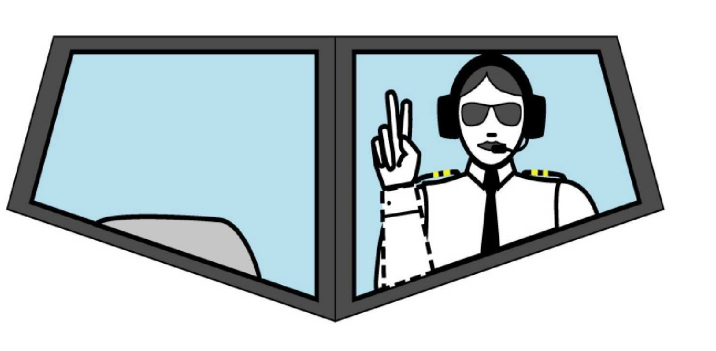
(a) il-punt 1.1.2. jinbidel b'dan li ġej:

“1.1.2. Il-proċeduri ta' trażmissjoni tat-telekomunikazzjoni għas-sinjali ta' periklu u ta' urġenza għandhom ikunu skont it-Taqsima 14.”;

(b) fil-punt 3.2.4.1, it-test jinbidel b'dan li ġej:

“3.2.4.1. Slaleb ta' kulur wiehed li jikkontrastja, bojod fuq ir-runways u sofor fuq it-taxiways (il-Grafika A1-6), murija orizzontalment fuq ir-runways u t-taxiways jew partijiet taghhom jindikaw zona mhux adatta għall-moviment ta' inġenji tal-ajru.”;

(c) il-punti 4.2.1.1, 4.2.1.2 u 4.2.1.3 jinbidlu bl-illustrazzjoni li ġejja:

	<p>(a) Bil-brejkijiet attivati: gholli d-driegh u l-id, bis-swaba' estizi, orizzontalment quddiem wiċċek, imbagħad aghlaq f'ponn.</p>
	<p>(b) Bil-brejkijiet rilaxxati: gholli d-driegh, bl-id magħluqa f'ponn, orizzontalment quddiem wiċċek, imbagħad estendi s-swaba'.</p>
	<p>(c) Dahhal il-kunjardi: dirghajn estizi, bil-keff tal-id ihares 'il barra, ċaqlaq l-idejn 'il ġewwa biex issallabhom quddiem wiċċek.</p>
	<p>(d) Nehhi l-kunjardi: idejn imsallbin quddiem wiċċek, il-keff tal-id ihares 'il ġewwa, ċaqlaq id-dirghajn 'il barra.</p>
	<p>(e) Kun lest biex tixghel il-magna(i): Gholli n-numru xieraq ta' swaba' fuq id wahda biex tindika n-numru tal-magna li għandha tinxteghel.”;</p>

(27) fl-Appendiċi 2, il-punt 5.1.3 jinbidel b'dan li ġej:

“5.1.3. Kull bidla fl-informazzjoni ta' qabel it-tnedija notifikata skont il-punt 5.1.2 għandha tiġi trażmessa lill-unità tal-ATS ikkonċernata mhux inqas minn 6 sigħat qabel il-hin stmat tat-tnedija, jew fil-każ ta' investigazzjoni dwar disturbanzi solari jew kożmiċi li jinvolve element ta' hin kruċjali, mhux inqas minn 30 minuta qabel il-hin stmat tal-bidu tal-operazzjoni.”;

(28) fl-Appendiċi 4, it-tabella hija emendata kif ġej:

(a) fil-kolonna “Servizz ipprovdut”, fiċ-ċellola għall-klassi tal-ispazju tal-ajru C, it-tip ta' VFR tat-titjira, il-punt (2) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“(2) Servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru, informazzjoni dwar it-traffiku tal-VFR/VFR (u pariri fuq talba biex jiġi evitat it-traffiku)”;

(b) fil-kolonna “Servizz ipprovdut”, fiċ-ċellola għall-klassi tal-ispazju tal-ajru D, it-test li jikkonċerna t-tip ta' titjira VFR jinbidel b'dan li ġej:

“Servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru, informazzjoni dwar it-traffiku tal-IFR/VFR u tal-VFR/VFR (u pariri fuq talba biex jiġi evitat it-traffiku)”;

(29) L-Appendiċi 5 jinbidel b'dan li ġej:

"Appendiċi 5

Speċifikazzjonijiet tekniċi relatati mal-osservazzjonijiet tal-inġenji tal-ajru u r-rapporti bil-komunikazzjonijiet bil-vuċi

A. ISTRUZZJONIJIET GĦAR-RAPPURTAR

MODEL AIREP SPECIAL

ITEM	PARAMETER	TRANSMIT IN TELEPHONY as appropriate
—	Message- type designator — special air-report	[AIREP] SPECIAL
Section 1	1 Aircraft identification	(aircraft identification)
	2 Position	POSITION (latitude and longitude) OVER (significant point) ABEAM (significant point) (significant point) (bearing) (distance)
	3 Time	(time)
	4 Level	FLIGHT LEVEL (number) or (number) METRES or FEET CLIMBING TO FLIGHT LEVEL (number) or (number) METRES or FEET DESCENDING TO FLIGHT LEVEL (number) or (number) METRES or FEET
	5 Next position and estimated time over	(position) (time)
	6 Ensuing significant point	(position) NEXT
Section 2	7 Estimated time of arrival	(aerodrome) (time)
	8 Endurance	ENDURANCE (hours and minutes)
Section 3	9 Phenomenon encountered or observed prompting a special air-report: — Moderate turbulence — Severe turbulence — Moderate icing — Severe icing — Severe mountain wave — Thunderstorms without hail — Thunderstorms with hail — Heavy dust/sandstorm — Volcanic ash cloud — Pre-eruption volcanic activity or volcanic eruption	TURBULENCE MODERATE TURBULENCE SEVERE ICING MODERATE ICING SEVERE MOUNTAINWAVE SEVERE THUNDERSTORMS THUNDERSTORMS WITH HAIL DUSTSTORM or SANDSTORM HEAVY VOLCANIC ASH CLOUD PRE-ERUPTION VOLCANIC ACTIVITY or VOLCANIC ERUPTION

1. KONTENUT TAR-RAPPORTI MILL-AJRU
 - 1.1. **Rapporti dwar il-pożizzjoni u rapporti speċjali dwar l-ajru**
 - 1.1.1. It-Taqsima 1 tal-mudell stabbilit fil-punt A hija obligatorja għal rapporti dwar il-pożizzjoni u għal rapporti speċjali dwar l-ajru, għalkemm il-Punti 5 u 6 tagħha jistgħu jithallew barra. It-Taqsima 2 għandha tiżdied, kollha kemm hi jew parti minnha, biss meta dan ikun mitlub mill-operatur jew mir-rappreżentant deżinjat tiegħu, jew meta jitqies mehtieg mill-bdot fil-kmand. It-Taqsima 3 għandha tiddaħhal fir-rapporti speċjali dwar l-ajru.
 - 1.1.2. Il-kundizzjonijiet li jwasslu għall-hruġ ta' rapport speċjali dwar l-ajru għandhom jiġu magħżula mil-lista ppreżentata fil-punt SERA.12005(a).
 - 1.1.3. Fil-każ ta' rapporti speċjali dwar l-ajru li fihom informazzjoni dwar attività vulkanika, għandu jiġi mhejji rapport ta' wara t-titjira bl-użu tal-formola ta' rappurtar dwar attività vulkanika (il-Mudell VAR) li tidher fil-punt B. L-elementi kollha li huma osservati għandhom jiġu rreġistrati u indikati rispettivament fil-postijiet xierqa fuq il-formola tal-Mudell VAR.
 - 1.1.4. Ir-rapporti speċjali dwar l-ajru għandhom jinharġu malajr kemm jista' jkun prattiku wara li jkun gie osservat fenomenu li jitlob rapport speċjali dwar l-ajru.
 2. ISTRUZZJONIJIET IDDETTALJATI GĦAR-RAPPURTAR
 - 2.1. Il-punti ta' rapport mill-ajru għandhom jiġu rrappurtati fl-ordni li fih huma elenkati fil-mudell tal-formola AIREP SPECIAL.
 - DEŻINJATUR TAT-TIP TA' MESSAGĠ. Irrapporta "SPECIAL" (speċjali) għal rapport speċjali dwar l-ajru.

Taqsima 1

Punt 1 — AIRCRAFT IDENTIFICATION. (Identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru). Irrapporta s-sinjali tas-sejha bir-radjutelefonija tal-inġenju tal-ajru kif stipulat fil-punt SERA.14050.

Punt 2 — POSITION. (Pożizzjoni). Irrapporta l-pożizzjoni f'latitudni (gradi bhala 2 numri jew gradi u minuti bhala 4 cifri, segwiti minn "North" (Tramuntana) jew "South" (Nofsinhar) u longitudni (gradi bhala 3 numri jew gradi u minuti bhala 5 cifri segwiti minn "East" (Lvant) jew "West" (Punent), jew bhala punt sinifikanti identifikat b'deżinjatur kodifikat (2 sa 5 karattri) jew bhala punt sinifikanti segwit b'direzzjoni manjetika (3 cifri) u d-distanza f'mili nawtiċi mill-punt. Ippreċedi l-punt sinifikanti b'"ABEAM" (travers), jekk applikabbli.

Punt 3 — TIME. (Hin). Irrapporta f'sigħat u minuti UTC (4 cifri) sakemm ma jkunx preskritt ir-rappurtar tal-hin f'minuti wara s-siegħa (2 cifri) fuq il-baži ta' ftehimiet reġjonali tan-navigazzjoni tal-ajru. Il-hin irrappurtat għandu jkun il-hin reali tal-inġenju tal-ajru fil-pożizzjoni u mhux il-hin tal-orijini jew tat-trażmissjoni tar-rapport. Il-hin għandu dejjem jiġi rrappurtat f'sigħat u minuti UTC meta jinhareg rapport speċjali dwar l-ajru.

Punt 4 — FLIGHT LEVEL OR ALTITUDE. (Livell jew altitudni tat-titjira). Irrapporta l-livell tat-titjira bi 3 cifri meta fuq konfigurazzjoni ta' altimetru tal-pessjoni standard. Irrapporta l-altitudni f'metri segwita minn "METRES" (metri) jew f'piedi segwita minn "FEET" (piedi) meta fuq QNH. Irrapporta "CLIMBING" (tiela') (segwit mil-livell) meta jkun tiela' jew "DESCENDING" (nieżel) (segwit mil-livell) meta jkun nieżel għal livell gdid wara li jgħaddi l-punt sinifikanti.

Punt 5 — NEXT POSITION AND ESTIMATED TIME OVER. (Il-pożizzjoni li jmiss u l-hin stmat fuqha). Irrapporta l-punt ta' rappurtar li jmiss u l-hin stmat fuq it-tali punt ta' rappurtar, jew irrapporta l-pożizzjoni stmata li se tintlaħaq siegħa aktar tard, skont il-proċeduri ta' rappurtar tal-proċeduri fis-seħh. Uża l-konvenzjonijiet tad-dejta speċifikati fil-Punt 2 għall-pożizzjoni. Irrapporta l-hin stmat fuq din il-pożizzjoni. Irrapporta l-hin f'sigħat u minuti UTC (4 cifri) sakemm ma jkunx stipulat ir-rappurtar tal-hin f'minuti wara s-siegħa (2 cifri) mill-ftehimiet reġjonali tan-navigazzjoni tal-ajru.

Punt 6 — ENSUING SIGNIFICANT POINT. (Il-punt sinifikanti li jirriżulta). Irrapporta l-punt sinifikanti li jirriżulta wara "next position and estimated time over" (il-pożizzjoni li jmiss u l-hin stmat fuqha).

Taqsima 2

Punt 7 — ESTIMATED TIME OF ARRIVAL. (Hin stmat tal-wasla). Irrapporta l-isem tal-ajrudrom tal-ewwel inżul previst, segwit mill-hin stmat tal-wasla f'dan l-ajrudrom f'sigħat u minuti UTC (4 cifri).

Punt 8 — ENDURANCE. (Awtonomija). Irrapporta “ENDURANCE” segwita minn idum il-fjuwil f’sighat u minuti (4 ċifri).

Taqsimha 3

Punt 9 — PHENOMENON PROMPTING A SPECIAL AIR-REPORT. (Fenomeni li jwassal għal rapport speċjali dwar l-ajru). Irrapporta wiehed mill-fenomeni esperjenzati jew osservati li ġejjin:

- turbolenza moderata bhala “TURBULENCE MODERATE”; u
- turbolenza severa bhala “TURBULENCE SEVERE”.

L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin japplikaw:

- Moderata — Kundizzjonijiet li fihom jistgħu jsehhu bidliet moderati fl-attitudni u/jew l-altitudni tal-ingenju tal-ajru iżda l-ingenju tal-ajru jibqa’ f’kontroll pożittiv f’kull hin. Normalment, varjazzjonijiet żgħar fil-veloċità tal-arja. Bidliet fil-qari tal-aċċelerometru ta’ 0,5 g sa 1,0 g fiċ-ċentru tal-gravià tal-ingenju tal-ajru. Diffikultà biex wiehed jimxi. L-okkupanti jhossu tensjoni kontra ċ-ċinturini tas-sigurtà. Ogġetti li mhumiex marbutin jibdw jicċaqalqu.
- Severa — Kundizzjonijiet li fihom isehhu bidliet f’daqqa fl-attitudni u/jew fl-altitudni tal-ingenju tal-ajru; l-ingenju tal-ajru jista’ jitlef il-kontroll għal perjodi ta’ hin qosra. Normalment, varjazzjonijiet kbar fil-veloċità tal-arja. Bidliet fil-qari tal-aċċelerometru akbar minn 1,0 g fiċ-ċentru tal-gravià tal-ingenju tal-ajru. L-okkupanti huma sfurzati b’mod vjolenti kontra ċ-ċinturini tas-sigurtà. Ogġetti li mhumiex marbutin jiġu mitfughin ’l hemm u ’l hawn.
- silġ moderat bhala “ICING MODERATE”; silġ sever bhala “ICING SEVERE”;

L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin japplikaw:

- Moderati — Kundizzjonijiet li fihom il-bidla fil-orjentazzjoni u/jew fl-altitudni tista’ tkun mixtieqa.
- Severi — Kundizzjonijiet li fihom il-bidla immedjata tal-orjentazzjoni u/jew tal-altitudni hija meqjusa essenzjali.
- Mewġa orografika severa (lee wave) bhala “MOUNTAIN WAVE SEVERE”;

L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin japplikaw:

- Severa — Kundizzjonijiet li fihom il-kurrent dixxendenti li jakkumpanjahom huwa 3,0 m/s (600 pied/min) jew iżjed u/jew ikun hemm turbolenza severa.
- Maltempata bir-ragħad mingħajr silġ bhala “THUNDERSTORM”, maltempata bir-ragħad bis-silġ bhala “THUNDERSTORM WITH HAIL”;

L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin japplikaw:

Irrapporta biss dawk il-maltempati bir-ragħad li huma:

- oskurati biċ-ċpar; jew
- inkorporati fis-shab; jew
- mifruxa; jew
- jiformaw squall line.
- Maltempata tat-trab jew maltempata tar-ramel severa bhala “DUSTSTORM HEAVY” jew “SANDSTORM HEAVY”;
- Shab ta’ rmied volkaniku bhala “VOLCANIC ASH CLOUD”;
- Attività volkanika ta’ qabel l-eruzzjoni jew eruzzjoni volkanika bhala “PRE-ERUPTION VOLCANIC ACTIVITY” jew “VOLCANIC ERUPTION”;

L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin japplikaw:

“Attività volkanika ta’ qabel eruzzjoni” f’dan il-kuntest tfisser attività volkanika mhux normali u/jew li qiegħda tiżdied li tista’ tkun sinjal ta’ eruzzjoni volkanika.

- 2.2. L-informazzjoni rreġistrata fuq il-formola għar-rappurtar ta' attività vulkanika (il-Mudell VAR) mhijiex għat-trażmissjoni bl-RTF iżda, mal-wasla f'ajrudrom, għandha tiġi kkunsinjata minghajr dewmien mill-operatur jew membru tal-ekwipaġġ tat-titjira lill-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom. Jekk uffiċċju bhal dan mhux aċċessibbli faċilment, il-formola kompluta għandha tiġi kkunsinjata skont l-arranġamenti lokali miftiehma bejn l-MET u l-fornituri tal-ATS u l-operatur tal-inġenju tal-ajru.

3. TRAŻMISSJONI TA' INFORMAZZJONI METEOROLOĠIKA RIĊEVUTA PERMEZZ TA' KOMUNIKAZZJONIJIET BIL-VUĊI

Meta jirċievu rapporti speċjali dwar l-ajru, l-unitajiet tal-ATS għandhom jittrażmettu dawn ir-rapporti dwar l-ajru minghajr dewmien lill-uffiċċju tal-ghassa meteoroloġika (MWO) assoċjat. Sabiex jiżguraw l-assimilazzjoni tar-rapporti dwar l-ajru f'sistemi awtomatizzati bbażati fuq l-art, l-elementi ta' rapporti bhal dawn għandhom jiġu trażmessi bl-użu tal-konvenzjonijiet tad-dejta speċifikati hawn taht u fl-ordni stipulat.

- ADDRESSEE. (Id-destinatarju). Irreġistra l-istazzjon li qieghed jiġi msejjaħ u, meta dan ikun neċessarju, komunikazzjoni bir-rilej mehtieġa.
- MESSAGE TYPE DESIGNATOR. (Deżinjatur tat-tip ta' messaġġ). Irreġistra "ARS" għal rapport speċjali dwar l-ajru.
- AIRCRAFT IDENTIFICATION. (Identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru). Irreġistra l-identifikazzjoni tal-inġenju tal-ajru bl-użu tal-konvenzjoni tad-dejta speċifikata fil-Punt 7 tal-pjan tat-titjira, minghajr spazju bejn id-deżinjatur tal-operatur u r-reġistrazzjoni tal-inġenju tal-ajru jew l-identifikazzjoni tat-titjira, jekk użata.

Taqsim 1

Punt 0 — POSITION. (Pożizzjoni). Irreġistra l-pożizzjoni f'latitudni (gradi bhala 2 numri jew gradi u minuti bhala 4 ċifri, segwiti minghajr spazju, minn N jew S) u longitudni (gradi bhala 3 ċifri jew gradi u minuti bhala 5 ċifri, segwiti minghajr spazju minn E jew W), jew bhala punt sinifikanti identifikat b'deżinjatur kodifikat (2 sa 5 karattri) jew bhala punt sinifikanti segwit b'direzzjoni manjetika (3 ċifri) u d-distanza f'mili nawtiċi (3 ċifri) mill-punt. Ippreċedi l-punt sinifikanti b'"ABEAM" (travers), jekk applikabbli.

Punt 1 — TIME. (Hin). Irreġistra l-hin f'sigħat u minuti UTC (4 ċifri).

Punt 2 — FLIGHT LEVEL OR ALTITUDE. (Livell jew altitudni tat-titjira). Irreġistra "F" segwita minn 3 ċifri (eż. "F310") meta l-livell tat-titjir jiġi rappurtat. Irreġistra l-altitudni f'metri segwita minn "M" jew f'piedi segwita minn "FT" meta tiġi rappurtata altitudni. Irreġistra "ASC" (livell) meta jkun tiela' jew "DES" (livell) meta jkun nieżel.

Taqsim 2

Punt 9 — PHENOMENON PROMPTING A SPECIAL AIR-REPORT. (Fenomeni li jwassal għal rapport speċjali dwar l-ajru). Irreġistra l-fenomeni rappurtat kif ġej:

- turbolenza moderata bhala "TURB MOD";
- turbolenza severa bhala "TURB SEV";
- silġ moderat bhala "ICE MOD";
- silġ sever bhala "ICE SEV";
- mewġa orografika severa (lee wave) bhala "MTW SEV";
- maltempata bir-ragħad minghajr silġ bhala "TS";
- maltempata bir-ragħad bis-silġ bhala "TSGR";
- maltempata tat-trab jew maltempata tar-ramel severa bhala "HVY SS";
- shaba ta' rmied vulkaniku bhala "VA CLD";
- attività vulkanika ta' qabel l-eruzzjoni jew eruzzjoni vulkanika bhala "VA";

- silġ bhala “GR”;
- shab cumulonimbus bhala “CB”.

TIME TRANSMITTED.(Hin tat-trażmissjoni). Irreġistra biss meta tiġi trażmessa t-Taqsima 3.

4. DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIĊI RELATATI MAR-RAPPORTAR TA' RIH QAWWI TRASVERSALI U TA' RMIED VULKANIKU

4.1. Rappurtar ta' rih qawwi trasversali

4.1.1. Meta jiġu rappurtati l-osservazzjonijiet tal-inġenju tal-ajru ta' rih qawwi trasversali li jiltaqa' miegħu tul il-fażijiet tat-tluġh u tal-avvicinament tat-titjira, għandu jiġi inkluż it-tip ta' inġenju tal-ajru.

4.1.2. Meta l-kundizzjonijiet ta' rih qawwi trasversali fil-fażijiet tat-tluġh jew tal-avvicinament tat-titjira ġew irrappurtati jew imbassra iżda mhux esperjenzati, il-bdot fil-kmand għandu javża l-unità tal-ATS xierqa malajr kemm jista' jkun prattiku dment li il-bdot fil-kmand ikun jaf li l-unità tal-ATS xierqa diġà ġiet avzata minn inġenju tal-ajru precedenti.

4.2. Rappurtar wara titjira ta' attività vulkanika

4.2.1. Mal-wasla ta' titjira f'ajrudrom, ir-rapport komplut ta' attività vulkanika għandu jiġi kkunsinjat mill-operatur tal-inġenju tal-ajru jew minn membru tal-ekwipaġġ ta' titjira, mingħajr dewmien, lill-uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom, jew jekk it-tali uffiċċju mhux aċċessibbli faċilment, il-formola kompluta għandha tiġi ttrattata skont l-arranġamenti lokali miftiehma bejn l-MET u l-fornituri tal-ATS u l-operatur tal-inġenju tal-ajru.

4.2.2. Ir-rapport komplut ta' attività vulkanika riċevut minn uffiċċju meteoroloġiku tal-ajrudrom għandu jiġi trażmess mingħajr dewmien lill-uffiċċju tal-ghassa meteoroloġika responsabbli għall-ghoti tal-ghassa meteoroloġika għar-reġjun tal-informazzjoni tat-titjira li fiha kienet osservata l-attività vulkanika.

B. FORMOLA TAR-RAPPORT SPEĊJALI DWAR L-AJRU TA' ATTIVITÀ VULKANIKA (MUDELL VAR)

MODEL VAR: to be used for post-flight reporting

VOLCANIC ACTIVITY REPORT

Air-reports are critically important in assessing the hazards which volcanic ash cloud presents to aircraft operations.

OPERATOR:			A/C IDENTIFICATION: (as indicated on flight plan)		
PILOT-IN-COMMAND:					
DEP FROM:	DATE:	TIME; UTC:	ARR AT:	DATE:	TIME; UTC:
ADDRESSEE			AIREP SPECIAL		
Items 1-8 are to be reported immediately to the ATS unit that you are in contact with.					
1) AIRCRAFT IDENTIFICATION			2) POSITION		
3) TIME			4) FLIGHT LEVEL OR ALTITUDE		
5) VOLCANIC ACTIVITY OBSERVED AT (position or bearing, estimated level of ash cloud and distance from aircraft)					
6) AIR TEMPERATURE			7) SPOT WIND		
8) SUPPLEMENTARY INFORMATION			Other _____		
SO ₂ DETECTED	yes ☐	no ☐			
Ash encountered	yes ☐	no ☐	(brief description of activity especially vertical and lateral extent of ash cloud and, where possible, horizontal movement, rate of growth, etc.)		
After landing complete items 9-16 then fax form to: (Fax number to be provided by the meteorological authority based on local arrangements between the meteorological authority and the operator concerned.)					
9) DENSITY OF ASH CLOUD	☐ (a) Wispy	☐ (b) Moderate dense	☐ (c) Very dense		
10) COLOUR OF ASH CLOUD	☐ (a) White	☐ (b) Light grey	☐ (c) Dark grey		
	☐ (d) black	☐ (e) other _____			
11) ERUPTION	☐ (a) continuous	☐ (b) intermittent	☐ (c) not visible		
12) POSITION OF ACTIVITY	☐ (a) Summit	☐ (b) side	☐ (c) Single		
	☐ (d) Multiple	☐ (e) Not observed			
13) OTHER OBSERVED FEATURES OF ERUPTION	☐ (a) Lightning	☐ (b) Glow	☐ (c) Large rocks		
	☐ (d) Ash fallout	☐ (e) Mushroom cloud	☐ (f) All		
14) EFFECT ON AIRCRAFT	☐ (a) Communication	☐ (b) Navigation systems	☐ (c) Engines		
	☐ (d) Pitot static	☐ (e) Windscreen	☐ (f) Windows		
15) OTHER EFFECTS	☐ (a) Turbulence	☐ (b) St. Elmo's Fire	☐ (c) Other fumes		
16) OTHER INFORMATION (Any information considered useful.);					

(30) is-suppliment tal-Anness huwa emendat kif ġej:

(a) it-tabella msemmija fl-Anness 2 tal-ICAO hija emendata kif ġej:

(i) it-titolu jinbidel b'dan li ġej:

“Anness 2 tal-ICAO

Differenzi bejn dan ir-Regolament u l-Istandards Internazzjonali li hemm fl-Anness 2 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, kif emendata.”;

(ii) iċ-ċelloli relatati mad-“Differenza A2-04” jinbidlu b'dan li ġej:

“Differenza A2-04	
Anness 2 tal-ICAO Kapitolu 3 3.3.1.2.	L-Anness 2 tal-ICAO, 3.3.1.2 jinbidel bil-punt SERA.4001(b) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012. Id-differenzi bejn dak l-Istandard tal-ICAO u dak ir-regolament tal-Unjoni huma dawn li ġejjin: — Rigward it-titjiriet VFR ippjanati biex joperaw bejn fruntieri internazzjonali, ir-Regolament tal-Unjoni (il-punt SERA.4001(b)(5)) ivarja mill-Istandard tal-ICAO fl-Anness 2, 3.3.1.2(e) biż-żieda tat-test sottolinjat, kif ġej: <i>“kwalunkwe titjira li taqsam fruntieri internazzjonali, <u>sakemm ma jkunx preskritt mod ieħor mill-Istati kkonċernati.</u>”</i> — Rigward titjiriet VFR u IFR ippjanati biex joperaw billejl, jizzied ir-rekwizit li ġej mal-punt SERA.4001(b)(6) ta' dak ir-Regolament tal-Unjoni: <i>“(6) kwalunkwe titjira li hija pplanata li topera billejl, jekk thalli l-vicinanza ta' ajrudrom”</i>

(b) iċ-ċelloli relatati mad-“Differenza A2-06” jithassru,

(c) it-tabelli ġodda li ġejjin li jirreferu għall-Anness 3 tal-ICAO u l-Anness 10 tal-ICAO jiddaħhlu taht it-tabella msemmija fl-Anness 2 tal-ICAO:

“Anness 3 tal-ICAO

Differenzi bejn dan ir-Regolament u l-Istandards Internazzjonali li hemm fl-Anness 3 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, kif emendat.

Differenza A3-01	
Anness 3 tal-ICAO Kapitolu 5	Dispożizzjoni ġdida. Il-punt SERA.12005 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 jispeċifika: (b) L-awtoritajiet kompetenti għandhom jippreskrivu, kif ikun meħtieġ, kundizzjonijiet oħrajn li għandhom jiġu rrapportati mill-inġenji tal-ajru kollha meta dawn jiltaqgħu magħhom jew josservawhom.

Anness 10 tal-ICAO

Differenzi bejn dan ir-Regolament u l-Istandards Internazzjonali li hemm fl-Anness 10 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, kif emendat.

Differenza A10-01	
<p>Anness 10 tal-ICAO Volum II Kapitolu 5 5.2.1.4.1</p>	<p>L-Anness 10 tal-ICAO, Volum II, Kapitolu 5.2.1.4.1 huwa traspost fil-punt SERA.14035 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 b'xi differenzi. Id-differenzi bejn dak l-Istandard tal-ICAO u dak ir-Regolament tal-Unjoni huma dawn li ġejjin:</p> <p>SERA.14035 Trażmissjoni ta' numri fir-radjutelefonija</p> <p>(a) Trażmissjoni ta' numri</p> <p>(1) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni ta' sinjal tas-sejha ta' inġenju tal-ajru, l-orjentazzjonijiet, ir-runway, id-direzzjoni u l-veloċità tar-riħ għandhom ikunu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament.</p> <p>(i) Il-livelli ta' titjir għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, <u>hlief għall-każ tal-livelli ta' titjir f'mijiet shah.</u></p> <p>(ii) Il-konfigurazzjoni tal-altimetru għandha tiġi trażmessa billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, <u>hlief għall-każ ta' konfigurazzjoni ta' 1 000 hPa li għandha tkun trażmessa bhala "ONE THOUSAND" (elf wiehed).</u></p> <p>(iii) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni tal-kodiċijiet tat-transponder għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ippronunzjata separatament <u>hlief li, meta l-kodiċijiet tat-transponder ikun fihom eluf shah biss, l-informazzjoni għandha tiġi trażmessa billi-ċifra fin-numru ta' eluf tiġi ppronunzjata segwita mill-kelma "THOUSAND" (elf).</u></p> <p>(2) In-numri kollha użati fit-trażmissjoni ta' informazzjoni oħra minbarra dik deskritta fil-punt (a)(1) għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament, <u>hlief li n-numri kollha li fihom mijiet shah u eluf shah għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata fin-numru ta' mijiet jew eluf segwita mill-kelma "HUNDRED" (mija) jew "THOUSAND" (elf), kif xieraq. Kombinazzjonijiet ta' eluf u mijiet shah għandhom jiġu trażmessi billi kull ċifra tiġi ppronunzjata fin-numru ta' eluf segwita mill-kelma "THOUSAND", segwita min-numru ta' mijiet segwit mill-kelma "HUNDRED".</u></p> <p>(3) Fil-każijiet fejn hemm htieġa li jiġi ċċarat n-numru trażmess bhala eluf shah u/jew mijiet shah, in-numru għandu jiġi trażmess billi kull ċifra tiġi ppronunzjata separatament.</p> <p>(4) Meta tiġi pprovdata informazzjoni dwar ir-relazzjoni għal oġġett jew għat-traffiku konfligġenti f'termini tal-arloġġ ta' tmax-il siegħa, l-informazzjoni għandha tingħata billi ċ-ċifri jiġu ppronunzjati flimkien bhala "TEN O'CLOCK" (l-għaxra) jew "ELEVEN O'CLOCK" (il-hdax).</p> <p>(5) Numri li fihom punt decimali għandhom jiġu trażmessi kif preskritt fil-punt (a)(1) bil-punt decimali f'sekwenza xierqa, indikat mill-kelma "DECIMAL" (decimali).</p> <p>(6) Is-sitt ċifri kollha tad-deżinjatur numeriku għandhom jintużaw biex jidentifikaw il-kanal li qieghed jittrażmetti fil-komunikazzjonijiet bir-radjutelefonija ta' Frekwenza Għolja Hafna (VHF), hlief fil-każ fejn kemm il-hames u s-sitt ċifri huma zero, f'liema każ għandhom jintużaw biss l-ewwel erba' ċifri.</p>

Differenza A10-02	
Anness 10 tal-ICAO Volum II Kapitolu 5 5.2.1.7.3.2.3	L-Anness 10 tal-ICAO, Volum II, Kapitolu 5.2.1.7.3.2.3 huwa traspost fil-punt SERA.14055 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 b'differenza. Id-differenza bejn dak l-Istandard tal-ICAO u dak ir-Regolament tal-Unjoni hija din li ġejja: SERA.14055 Proceduri tar-radjutelefonija (b) (2) It-tweġiba għas-sejhiet imsemmijin hawn fuq għandha tuża s-sinjal tas-sejha tal-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha, segwit mis-sinjal tas-sejha tal-istazzjon li qiegħed iwiegħeb, li għandu jitqies bhala stedina biex jipproċedu bit-trażmissjoni mill-istazzjon li qiegħed jagħmel is-sejha. <u>Għal trasferimenti ta' komunikazzjoni f'unità tal-ATS wahda, is-sinjal tas-sejha tal-unità tal-ATS jista' jithalla barra, meta jkun awtorizzat jagħmel dan mill-awtorità kompetenti.</u>

(d) it-tabella msemmija fl-Anness 11 tal-ICAO hija emendata kif ġej:

(i) it-titolu jinbidel b'dan li ġej:

“Anness 11 tal-ICAO

Differenzi bejn dan ir-Regolament u l-Istandards Internazzjonali li hemm fl-Anness 11 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, kif emendata.”;

(ii) iċ-ċelloli relatati mad-“Differenza A11-06” huma sostitwiti b'dan li ġej:

“Differenza A11-06	
Anness 11 tal-ICAO Kapitolu 3	Dispożizzjoni ġdida. Il-punt SERA.5010 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 923/2012 jispeċifika: SERA.5010 VFR speċjali f'żoni ta' kontroll It-titjiriet VFR speċjali jistgħu jiġu awtorizzati li joperaw fi hdan zona ta' kontroll, soġġetti għal awtorizzazzjoni tal-ATC. Hlief meta jkun permess mill-awtorità kompetenti għall-helikopters f'każijiet speċjali bħal, iżda ma jkunux limitati għal, titjiriet mediċi, operazzjonijiet ta' tiftix u salvatagġ u għal tifi ta' nar, għandhom jiġu applikati l-kundizzjonijiet addizzjonali li ġejjin: (a) titjiriet bħal dawn jitwettqu matul il-ġurnata biss, sakemm ma jkunx permess mod iehor mill-awtorità kompetenti; (a) (b) mill-bdot: (1) barra mis-shab u fejn jista' jidher is-superfiċje; (2) il-viżibbiltà ta' titjira ma tkunx inqas minn 1 500 m jew, għall-helikopters, mhux inqas minn 800 m; (3) titjir b'veloċità ta' 140 kts IAS jew inqas biex tinghata opportunità xierqa biex jiġi osservat traffiku iehor u kwalunkwe ostaklu f'hin biżżejjed bil-quddiem biex tiġi evitata kollizzjoni; u (c) L-unità ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru ma għandhiex tohrog awtorizzazzjoni VFR speċjali lil inġenju tal-ajru biex jitla' jew jinzel f'ajrudrom f'żona ta' kontroll, jew jidhlu fiż-żona tat-traffiku tal-ajrudrom jew iċ-ċirkwit tat-traffiku tal-ajrudrom meta l-kundizzjonijiet meteoroloġiċi rappurtati f'dak l-ajrudrom huma taht il-livelli minimi li ġejjin: (b) mill-ATC (1) matul il-ġurn biss, sakemm ma jkunx permess mod iehor mill-awtorità kompetenti; (2) (1) il-viżibbiltà fuq l-art ma tkunx inqas minn 1 500 m jew, għall-helikopters, mhux inqas minn 800 m; (2) il-limitu ma jkunx inqas minn 180 m (600 pied).”